

WORDEN

Fonds
Slachtofferhulp
JAARVERSLAG 2016

WIE JE WAS

Activiteiten
en uitgaven

PAGINA 15

Fondswerving en
marketingcommunicatie

PAGINA 28

Organisatie

PAGINA 36

Inhoudsopgave

1. Over het Fonds Slachtofferhulp

Programma's 2016

Wat we doen

Samenwerkingsverbanden

2. Onze activiteiten en uitgaven

Bestedingscategorieën

Belangenbehartiging

Voorlichting

Innovatie van de hulpverlening

Directe hulp aan slachtoffers

Noodhulp

Deskundigheidsbevordering

Lotgenotencontact

· *In the spotlight*: straffen na verkeersmisdrijven ondermaats

· *In the spotlight*: programma medische ongevallen van start

3. Fondsenwerving en marketingcommunicatie

VriendenLoterij

Particulieren

Bedrijven

Communicatie

4. Organisatie

Raad van Toezicht

Invoering Raad van Toezicht-model

Erevoorzitter

Benoemingsprocedure

Zittingstermijnen

Bezoldiging en vergoeding

Risicomanagement

Vergaderingen Raad van Toezicht

Commissies en adviesorganen

Directeur/bestuurder

Organisatie

Keurmerken

5. Het beeld van 2016

6. Toekomst

7. Jaarrekening

7

7

12

14

15

15

16

17

20

21

22

22

23

24

28

28

29

31

33

36

37

38

38

38

38

38

39

39

39

41

41

42

43

45

48

**Terugblikken op 2016 en
vooruitkijken naar 2017**

**Campagne voor Centrum
Seksueel Geweld**

**Programma medische
ongevallen van start**

Van bestuur naar raad van toezicht

Toen ik begin dit jaar aantrad als voorzitter van de Raad van Toezicht van het Fonds Slachtofferhulp, trof ik een team aan waarin de geest van de vorige voorzitter en oprichter van het Fonds, prof. mr. Pieter van Vollenhoven, zeer aanwezig is.

De leden van de raad kenmerken zich door hun grote betrokkenheid bij dit belangrijke maatschappelijke thema en nemen hun taken zeer serieus. Ik maak hen dan ook een groot compliment over de wijze waarop zij invulling geven aan hun (onbezoldigde) functie. De raad is vereerd dat de heer Van Vollenhoven als erevoorzitter verbonden blijft aan het Fonds Slachtofferhulp.

Door de overgang van bestuursmodel naar een Raad van Toezichtmodel, zijn we als raadsleden op iets grotere afstand komen te staan van de organisatie, en hebben wij een meer zakelijke rol in het geheel. Tegelijkertijd komt het werk heel dichtbij, mede door de bevrologenheid waarmee gastsprekers tijdens de vergaderingen meer duiding hebben gegeven aan de problematiek rondom slachtofferschap én de oplossingen die het Fonds Slachtofferhulp daarvoor aandraagt.

Hoewel ik in eerste instantie aarzelde toen ik werd benaderd voor de rol van voorzitter, durf ik na dit eerste jaar met volle overtuiging te zeggen dat ik er goed aan heb gedaan 'ja' te zeggen. Het Fonds maakt zich sterk voor groepen mensen in de samenleving waarin ieder van ons zich kan herkennen. Voor de problemen die slachtoffers meemaken bedenkt het

Fonds Slachtofferhulp originele en slimme maar vooral ook pragmatische oplossingen, die uitgaan van medemenselijkheid. Het is buitengewoon dat zoveel donateurs, bedrijven en loterijspelers die medemenselijke inzet willen steunen; het Fonds kan daardoor onafhankelijk opereren en belangen van slachtoffers zonder last behartigen.

Hierbij bied ik u het jaarverslag 2016 van de Stichting Fonds Slachtofferhulp aan, waarin ook de volledige jaarrekening is opgenomen. Het verslag is opgesteld door de directeur/bestuurder. BDO Audit & Assurance BV heeft de jaarrekening gecontroleerd en voorzien van een goedkeurende controleverklaring. We verwijzen u hiervoor graag naar de laatste bladzijde van dit jaarverslag.

De auditcommissie heeft de jaarrekening uitvoerig besproken met het team van de accountant en de directeur/bestuurder van het Fonds Slachtofferhulp. Vervolgens heeft de directeur/bestuurder het jaarverslag aangeboden aan de Raad van Toezicht, voorzien van toelichting en advies naar aanleiding van de bevindingen van de auditcommissie. Na inhoudelijke discussies zijn wij ervan overtuigd dat het verslag voldoet aan de eisen die worden gesteld conform de richtlijn 650 voor fondsenwervende organisaties, en dat deze de transparantie bevat die van een goed doel mag worden verwacht. Wij hebben goedkeuring gegeven aan het volledige jaarverslag van het Fonds Slachtofferhulp. Het is bekrachtigd d.d. 19 april 2017.

Ab van der Touw
Voorzitter Raad van Toezicht Fonds Slachtofferhulp

Terugblikken op 2016

In het jaarverslag dat voor u ligt treft u een terugblik aan van een enerverend jaar dat, natuurlijk, in het teken stond van innovatie. Vernieuwingen die we bedenken, ontdekken in het werkveld, aanjagen, financieren, ondersteunen met raad en daad en, als alles goed gaat, uiteindelijk een zo succesvolle bijdrage leveren dat ze structureel zijn ondergebracht als toevoeging aan de hulp aan slachtoffers van misdrijven, verkeersongevallen, rampen en medische ongevallen.

Sinds 2011, toen de Wet Versterking positie slachtoffers werd ingevoerd, zijn er binnen de strafrechtsketen veel verbeteringen gerealiseerd voor slachtoffers. Dat wil zeggen, op papier. Want in de praktijk van alledag, worden die verbeteringen niet altijd toegepast; krijgen slachtoffers nog lang niet altijd de informatie waar ze recht op hebben, vinden er nog steeds rechtszittingen plaats waar men vergeten is het slachtoffer uit te nodigen, vergeet men schade te voegen, of staat men slachtoffers en nabestaanden niet te woord. Daarom is onze belangrijke boodschap aan een nieuw kabinet: hou druk op de ketel, en zorg ervoor dat goede wetten ook in de praktijk worden uitgevoerd.

Drie jaar geleden ontvingen wij geld voor de uitrol van het Centrum Seksueel Geweld (CSG). Een nieuw hulpaanbod waar slachtoffers van verkrachting en acuut seksueel geweld direct terecht kunnen. Dokters, psychologen, politie en forensisch deskundigen werken daar samen om ervoor te zorgen dat je maar eenmaal een onderzoek hoeft te ondergaan. We zouden 10 centra openen, dat zijn er 16 geworden. De laatste drie beginnen in 2017. In het verslagjaar voerden we voor het eerst een campagne voor het CSG, met een enorme stijging van het aantal hulpvragen als gevolg. Hoewel de meeste centra pas in de tweede helft van het jaar openden, deden in 2016 ruim 2.000 mensen een beroep op het CSG. Nu de toegevoegde waarde van het CSG steeds

meer buiten kijf staat, hopen we dat de overheid inziet dat de centra moeten blijven en we zullen er alles aan doen om daarvoor structurele financiering te bewerkstelligen.

In 2016 maakten wij een plan voor de opvang van slachtoffers van medische ongevallen, onderdeel van een groot programma voor deze groep, dat moet helpen om hun positie op veel fronten te verbeteren. Begin 2017 kregen wij van de Vriendenloterij een prachtige cheque van 300.000 euro om met de invoering van dat programma ook echt te beginnen. En daar zijn we enorm blij mee. In de komende jaren zullen we u van onze voortgang op dit terrein op de hoogte houden, en hopelijk zult u de resultaten op veel fronten zien.

We maakten ook voortgang met ons programma voor verkeersslachtofferhulp. Het onderzoek strafmaat bij verkeersmisdrijven kwam gereed en leidde begin 2017 tot een symposium en een oproep aan de wetgever en politieke partijen om de wet te wijzigen om verkeerspiraten beter aan te kunnen pakken en recht te doen aan het leed van hun slachtoffers. Ook op dat front hopen we in 2017 belangrijke voortgang te kunnen boeken.

Ook intern werd in 2016 veel vernieuwd. Per 1 januari 2016 werd het raad van toezichtmodel ingevoerd, en werd onze voorzitter prof. mr. Pieter van Vollenhoven erevoorzitter. Gelukkig blijft hij nog wel actief bij het Fonds, en doet hij alleen een stapje terug. In de nieuwe raad van toezicht waren ook personele vernieuwingen. Het Fondsteam werd versterkt met vijf nieuwe medewerkers en interne bedrijfsprocessen werden herzien.

Bij al die vernieuwing werden we opnieuw gesteund door trouwe en nieuwe donateurs en sponsors, en niet te vergeten door de spelers van de VriendenLoterij; een stabiele, positieve maatschappelijke factor in een woelig maatschappelijk werkveld. We merken dat zowel private donateurs als bedrijfssponsors hun bijdrage steeds vaker afstemmen op toegesneden projecten, op de inhoud van ons werk. Als de inhoud van wat je wilt bereiken steeds meer in de belangstelling staat, dan spreekt daar waardering uit. Onze donateurs en onze bedrijven kijken kritisch mee naar de realisatie van onze doelstellingen. En dat is fantastisch om te merken.

In het komende jaar 2017 zullen wij verder werken aan de realisatie van de programma's waarvoor we de steun van onze donateurs hebben gevraagd. Maar we kijken ook vooruit naar waar het Fonds Slachtofferhulp in de toekomst toegevoegde waarde heeft. In 2017 maken wij een nieuw meerjarenplan voor de komende vijf jaar. In een samenleving die zo in beweging is als de onze, waarin op vrijwel alle terreinen in de komende jaren enorme veranderingen zullen plaatsvinden, gaat onze zorg uit naar kwetsbare mensen die tijdelijk, of permanent aan de onderkant van de samenleving komen te staan. Digitalisering en robotisering brengen daarvoor kansen maar ook bedreigingen met zich mee, evenals nieuwe vormen van slachtofferschap. Online criminaliteit, sexting, grooming en loverboyproblematiek vergen een nieuwe aanpak van zowel hulp als rechtsbescherming. In ons nieuwe beleidsplan zullen we aan veel van deze ontwikkelingen aandacht geven.

Bij al deze acties kunnen wij niet zonder de hulp en steun van onze donateurs. Mogen we ook in 2017 op u blijven rekenen?

Hoofdstuk 1

Over het Fonds Slachtofferhulp

*Wij helpen slachtoffers te worden wie ze waren.
Op basis van hun eigen veerkracht én met de juiste hulp.*

De kernwaarden en de filosofie van het Fonds Slachtofferhulp zijn het uitgangspunt voor onze beleidsdoelstellingen, activiteiten en keuzes.

Het Fonds Slachtofferhulp

- vindt dat de maatschappij een slachtoffer een helpende hand moet reiken wanneer hem buiten de eigen schuld iets is aangedaan door iemand uit diezelfde maatschappij;
- ziet de zorg voor slachtoffers als een gedeelde verantwoordelijkheid van overheid, burgers en organisaties;
- is onafhankelijk;
- stelt het belang van slachtoffers centraal;
- gelooft in empowerment van slachtoffers;
- gelooft in de kracht van vernieuwing;
- zet zich in voor slachtoffers, maar zet zich daardoor niet automatisch af tégen een goede rechtspositie en begeleiding van daders en verdachten.

Programma's 2016

Het Fonds Slachtofferhulp is het enige onafhankelijke goede doel dat activiteiten ontplooit binnen het gehele domein van de slachtofferhulpverlening. Wij doen dat als belangenbehartiger, voorlichter, innovator en natuurlijk, als financier. Om dit te kunnen doen werven we fondsen.

We hebben ieder jaar één of meerdere programma's als speerpunt. Daar komen al deze werkterreinen samen in onze activiteiten. Daarnaast blijven we ook andere thema's ondersteunen, al kunnen dan doorgaans niet al de werkterreinen worden ingezet.

Voor onze speerpunten hebben we speciale programma's ontwikkeld.

Programma medische ongevallen

Het programma medische ongevallen maakte een belangrijke ontwikkeling door. In mei konden we de eerste resultaten van project Open bekend maken aan het grote publiek. Met die resultaten onder de arm startten we de zoektocht naar financiers voor het gehele programma. De eerste financiering is nu binnen. Dankzij een extra projectbijdrage die we tijdens het Goed Geld Gala van de VriendenLoterij mochten ontvangen, kunnen we nu naast "Open" ook starten met een pilot case-management en herstelbemiddeling.

Programma seksueel geweld

In 2016 gingen we verder met de landelijke uitrol van het Centrum Seksueel Geweld. Bij het Centrum Seksueel Geweld werkt een team van artsen, verpleeg-

SPEERPUNTEN:

- Medische ongevallen
- Seksueel geweld
- Verkeer
- Misdrijven en rechtspositie

kundigen, politie, psychologen, maatschappelijk werkers en seksuologen samen om slachtoffers van aanranding en verkrachting specialistische zorg te geven. Bij voorkeur binnen zeven dagen omdat dit de kans op medische en psychische problemen aanzienlijk verkleint. Ook heeft de politie veel meer kans om een dader te vinden, als er binnen een week sporenonderzoek wordt gedaan.

Eind van het jaar waren 13 van de 16 centra open. Allen zijn 24/7 bereikbaar via het landelijke, gratis telefoonnummer 0800-0188. Om dit bekend te maken werd een landelijke publiekscampagne ontwikkeld – in twee flights maakte het algemene publiek kennis met het Centrum Seksueel Geweld. Het aantal slachtoffers dat de weg wist te vinden naar dit hulpaanbod verviervoudigde in deze periode. Een teken dat communicatie een belangrijke pijler is in dit hulpaanbod.

In 2016 is tevens het databasemanagement opgezet. Doel is lessen te trekken uit de contacten van hulpverleners met de slachtoffers om zo het hulpaanbod te verbeteren.

In het Centrum Seksueel Geweld werden in 2016 meer dan 800 slachtoffers geholpen die korter dan een week geleden verkracht waren. Daarnaast werden ruim 1.200 mensen geholpen bij wie het langer geleden was.

Programma verkeer

Uit onderzoek dat in opdracht van het Fonds Slachtofferhulp is uitgevoerd door INTERVICT (Tilburg University), blijkt dat plegers van de ernstigste verkeersmisdrijven vrijwel nooit meer met de hoogste schuldgradatie 'roekeloosheid' bestraft worden, wat tot veel onbegrip en groot ongenoegen leidt bij slachtoffers en nabestaanden. De veel te strikte uitleg van roekeloosheid door rechters zou teruggedraaid kunnen en moeten worden. Een andere aanbeveling uit ons onderzoek is om de wet zo aan te passen, dat de ernstigste verkeersmisdrijven kunnen worden veroordeeld als 'bewuste gevaarstelling', wat beter aansluit bij wat er in het verkeer gebeurt en wat makkelijker te bewijzen is dan doodslag of roekeloosheid. Ons doel: recht doen aan het leed van slachtoffers en nabestaanden. Naar aanleiding van het onderzoek buigt het ministerie van Veiligheid en Justitie zich momenteel over een mogelijke wetswijziging. In 2017 gaan we verder met ons lobby-traject.

Uit de proef met casemanagement die we financierden bij Slachtofferhulp Nederland, blijkt dat slachtoffers zeer tevreden zijn over de geboden hulp door de reguliere dienstverleners en nog iets meer tevreden over de casemanagers die bij wijze van proef werden ingezet. De voor de hulp van casemanagers onderscheidende factoren werden hoog gewaardeerd. Bij de meest complexe zaken zou dit het verschil kunnen maken. Onderzocht wordt hoe dit mogelijk gemaakt zou kunnen worden. Voor nu, is echter vooral gekozen om op basis van de proef de kennis en vaardigheden van de reguliere dienstverleners nog verder aan te scherpen middels de eveneens door Fonds Slachtofferhulp gefinancierde Slachtofferhulp Academie. Zo worden verkeersslachtoffers zo goed mogelijk bijgestaan.

Programma misdrijven en rechtspositie

In de afgelopen jaren hebben het Fonds Slachtofferhulp en vele andere organisaties zich sterk gemaakt voor het vrijgeven van het spreekrecht van slachtoffers en nabestaanden. Met succes.

Sinds 1 juli 2016 is er onbeperkt spreekrecht, waardoor slachtoffers van ernstige misdrijven nu bijvoorbeeld ook mogen zeggen wat zij vinden dat de straf zou moeten worden.

.....
**Casemanagers
kunnen in complexe
zaken het verschil
maken**
.....

Nieuwsbericht over het
spreekrecht van slachtoffers
en nabestaanden.

01 juli 2016 17:53

Onbeperkt spreekrecht gaat in: 'Nu kan ik voor mijn vermoorde dochter opkomen'

0 0 0 21

© ANP

Een nieuwe wet die het onbeperkt spreekrecht voor slachtoffers van ernstige misdrijven mogelijk maakt, gaat vanaf vandaag in. "Een opluchting", vindt Marga Koenen. Haar dochter werd in 2008 vermoord.

Het onbeperkt spreekrecht houdt in dat nabestaanden in de rechtszaal eindelijk kunnen zeggen wat ze van de zaak vinden, en niet alleen wat het voor hen persoonlijk betekent. Tijdens de zaak tegen de man die haar dochter neerschoot, mocht Marga dat nog niet doen. "Je mocht toen alleen een emotioneel verhaal vertellen, terwijl je er op zo'n moment voor wilt zorgen dat de straf die die man krijgt, zo hoog mogelijk is", zegt ze.

Niet alles gedaan

In 2010 werd de man die Marga's dochter neerschoot veroordeeld tot twaalf jaar celstraf. Te weinig, vindt Marga, want hij pleegde de moord volgens haar met voorbedachten rade. "Het hof vond dat dat niet bewezen kon worden. Ik had tijdens de zaak zo veel willen zeggen om dat wel te bewijzen, maar dat mocht niet."

"Ik heb daardoor niet het gevoel dat ik alles heb gedaan voor mijn dochter", zegt Marga. "Ik ben zo boos op die man. Als je een kind kwijtraakt, stort je wereld in. Het is verschrikkelijk, ik kon er niet mee omgaan."

Tevens voeren wij een lobby op het terrein van het verhalen van misdrijschade. Het Fonds Slachtofferhulp vindt dat slachtoffers van misdrijven hun schade geheel vergoed moeten kunnen krijgen, net zoals dat in het verkeer ook gebeurt. De wetgeving biedt daartoe nu onvoldoende mogelijkheden, zo blijkt uit onderzoek dat wij door de Vrije Universiteit Amsterdam lieten uitvoeren. In de praktijk blijkt daardoor dat slachtoffers van ernstige geweldsdelicten en ook nabestaanden nog jaren met financiële schade blijven zitten. Bij de Universiteit van Amsterdam bedachten ze een vernieuwende oplossing voor dit schrijnende probleem. Op dit moment zijn we bezig om die oplossing ingang te doen vinden. In 2017 zullen we daarbij naar we hopen belangrijke stappen kunnen zetten.

.....
**Wetgeving biedt nog
onvoldoende ruimte
om misdrijschade te
verhalen**
.....

Interview

Op de volgende pagina's vindt u een interview met Pauline van Dulken, dat eerder in onze nieuwsbrief HulpPost verscheen.

DUBBEL SLACHTOFFER

Met een ongeluk veranderde het leven van Pauline van Dulken in één klap. Van een actieve vrouw met een druk sociaal leven en een goede baan, moest ze noodgedwongen terugschakelen naar een leven zonder werk. Eén activiteit per dag is het maximaal haalbare, daarna moet ze rusten. Ook moest ze verhuizen naar een gelijkvloerse woning. “Ik moet het accepteren, me gaan richten op wat ik nog wel kan. Maar door de tegenwerking van verzekeringen kan dat vier jaar na dato nog steeds niet.”

Aangereden door dronken automobilist

“Ik was onderweg naar de sportschool, reed met een gangetje of 70. Naast me wilde een dronken automobilist nog snel van baan wisselen, maar maakte een inschattingsfout en raakte mijn auto rechtsvoor. Daardoor ben ik gaan slippen en spinnen. Toen ik stilstond was ik even helemaal de weg kwijt. Wat was er gebeurd? Een ongeluk? Mijn auto zat in de kreukels, maar ik was er met alleen een gescheurde pink vanaf gekomen. Dacht ik. Helaas is dat niet waar, verre van. Doordat ik met mijn schouder zijwaarts tegen het raam ben geklapt en mijn hoofd heen en weer werd geslagen, is er een gat van 2 à 3 centimeter ontstaan tussen twee nekwervels. Het bandje dat de twee gewrichten bij elkaar houdt, is gescheurd, zoals dat ook met een kruisband kan gebeuren. Het gat is zo groot dat er nog een wervel tussen zou kunnen. Diagnose: een sidelash. Het kan niet herstellen en niet worden geopereerd, ik zal er dus mee moeten leren leven.

Ik ben een gedreven persoon, was altijd druk en had een directeursfunctie. Van de één op de andere dag kon ik niet meer werken. Ik kon het niet geloven, dit gebeurde anderen, maar toch niet mij? Inmiddels ben ik door het UWV 100% arbeidsongeschikt verklaard. Dat is een klap in je gezicht. Het betekent ook, dat naast alle medische kosten die mijn aan-doening met zich meebrengt, ik naast mijn uitkering ook geen inkomsten meer heb tot de zaak officieel is afgerond.

Zorgverzekeraar geeft niet thuis

“Waar ik ook tegenaan loop, zijn de tegenwerkingen in het medische circuit. De afgelopen vier jaar ben ik tegen veel problemen aangelopen. Ik heb gemerkt dat in Nederland alle zorg is gericht op het leren omgaan met de pijn. Maar daar heb ik geen behandeling voor nodig, dan kan ik ook pijnstillers nemen. Ik wil proberen,

ondanks de diagnose, toch zoveel mogelijk te herstellen.

Bovendien hebben we hier wachtlijsten. Ben ik eindelijk van de wachtlijst af, kom ik op de ‘interne wachtlijst’ te staan en ben ik dus nog niet aan de beurt. Ik had het geluk dat ik het mij kon veroorloven in Spanje een behandeling te ondergaan, terwijl de zorgverzekering nog niet over de brug was gekomen. Daar kon ik meteen worden geholpen. Bovendien was het een methode die wél gericht is op herstel. Daar had ik een beter gevoel bij, want ik wil minder medische zorg en medicijnen nodig hebben.

Ondanks de goede behandeling, blijkt ondertussen dat mijn zorgverzekeraar dat en vele andere kosten niet vergoedt. Ik begrijp dit niet en volgens mij is het ook nog eens in strijd met de wet: in Europese lidstaten mag je zélf kiezen in welk land je hulp zoekt.”

Bureaucratische trucs

“Hetzelfde geldt voor de autoverzekering van de veroorzaker. Ik ervaar daar erg veel tegenwerking. Ze blijven maar schuiven met mijn dossier en extra informatie opvragen. Nu ligt het weer bij een externe partij en ze hebben een advocaat in de arm genomen. Terwijl het officiële medische rapport heel duidelijk is: mijn letsel komt door het ongeluk.

Ondertussen lopen mijn kosten op. Ik moet alles zelf betalen, want hun ‘voorschotten’ zijn minimaal. Wij zijn inmiddels vier jaar verder en terug bij af. Dat frustrleert en het verbaast mij ook, zeker als je kijkt naar de Gedragscode Behandeling Letselschade, waarin afspraken tussen de verzekeraars en de Letselschaderaad zijn gemaakt. Daarin staat dat ze binnen twee jaar tot een afronding van het letselschadetraject moeten komen. Ze vertikken het gewoon om uit

te keren, want inderdaad, het gaat ze geld kosten.

Focussen op wat wel kan

“Kijk, ik kan nooit meer in een situatie komen waar ik stress van krijg, dan ben ik in een week weer uitgeschakeld. Daarom is dit eindeloze getouwtrek niet goed voor mijn herstel.

Toch, wil ik simpelweg niet opgeven. Ik ben slachtoffer van een verkeersongeluk. Dat is waardeloos, maar het is een feit. Daar zal ik mee moeten leven en dat kan ook. Waar ik niet mee kan leven, is dat ik in alles word tegengewerkt en niet krijg waar ik recht op heb. Ik heb het geluk dat ik de kosten die op me afkwamen goed kon opvangen. Maar ik realiseer mij, dat dit lang niet voor iedereen geldt die na een ongeluk in een letselschadetraject terecht komt. Ik wil daarom mijn verhaal naar buiten brengen, om beweging te krijgen in mijn zaak, maar het ook beter te maken voor anderen die hetzelfde overkomt.”

Programma Verkeer

Een groot deel van de verkeersslachtoffers wordt niet bereikt door de hulpverlening. Daar moet verandering in komen, vindt het Fonds Slachtofferhulp. Daarom zijn we in 2013 een programma verkeersongevallen gestart dat zich specifiek richt op de verbreding en verbetering van het hulpaanbod aan verkeersslachtoffers. We werken aan het versterken van hun (rechts)positie en we faciliteren lotgenotencontact. Om al deze activiteiten goed uit te kunnen voeren, werken we nauw samen met relevante partners als universiteiten, hulporganisaties, belangenpartijen en overheden.

Eindeloze tegenwerking verzekeringen

“Ik wil dit afsluiten en focussen op wat ik wel kan”

Pauline van Dulken, slachtoffer verkeersongeval

THEMA

Wat we doen

Hoe we belangen behartigen

We zijn een onafhankelijke maatschappelijke organisatie. Dat betekent dat we opkomen voor slachtoffers. We geven ze allemaal een stem. Door te luisteren en door hun verhalen over te brengen. Richting het algemene publiek en journalisten, maar vooral ook in gesprek met de politiek. Doordat we al jaren de belangen behartigen van slachtoffers kunnen we problemen signaleren en benoemen. Maar belangrijker nog; we kunnen ook oplossingen aandragen. Zodat deze problemen zo snel mogelijk tot het verleden behoren. Al onze oplossingen zijn gedegen onderbouwd. We beschikken over een breed netwerk met veel samenwerkingspartners. Samen met hen werken we aan oplossingen voor de vele verschillende problemen waar slachtoffers tegenaan lopen.

Hoe we voorlichting geven

Begrip kweken voor de situatie van slachtoffers is een van onze belangrijkste taken. Net als kenbaar maken dat we er voor hen zijn. Met alle beschikbare hulp. Om problemen op te lossen, maar ook om problemen te voorkomen. In het afgelopen jaar werden subsidieaanvragen na een interne adviesronde voorgelegd aan de bestuurscommissie beleid en programma's, die de beslissing nam over het toekennen of afwijzen van de subsidieverzoeken. Want hoe meer aandacht er is voor slachtoffers, hoe groter het begrip. Het is dan ook niet zo gek dat bij Fonds Slachtofferhulp voorlichting vaak hand in hand gaat met belangenbehartiging.

.....

Samen met wetenschap, politiek en hulpverleners zoeken we naar oplossingen voor problemen waar slachtoffers tegenaan lopen

.....

Hoe we vernieuwen

We vragen ons constant af wat er precies gebeurt met iemand zodra hij of zij een slachtoffer wordt. De wetenschap achter slachtoffers speelt dan ook een belangrijke rol in onze organisatie. Door veel onderzoek te doen, leren we hoe we slachtoffers beter kunnen helpen. Elk jaar zetten we uiteen lopende onderzoeksprojecten op. En sinds 2005 hebben we zelfs onze eigen leerstoel Victimologie aan de Tilburg University.

Door al dit onderzoek kunnen we problemen van slachtoffers beter benoemen en zijn we in staat om voortdurend verbeteringen aan te brengen in de dienstverlening aan hen. Uiteraard houden we deze kennis niet voor onszelf. Want we geloven erin dat het delen van kennis ervoor zorgt dat slachtoffers weer zoveel mogelijk kunnen worden wie ze waren.

Hoe we financiële ondersteuning bieden

Het Fonds Slachtofferhulp is een onafhankelijke financier van projecten in het brede werkveld van slachtofferhulpverlening. Daarnaast financieren we veel wetenschappelijk onderzoek en streven we vervolgens naar de implementatie van de resultaten. Wij financieren zo'n 400 projecten per jaar, variërend van een noodhulpbijdrage van een paar honderd euro aan een individu, tot grote projecten waar honderdduizenden euro's naartoe gaan.

Als het gaat om het verstrekken van subsidies, werken wij volgens vaste, transparante richtlijnen. We werken waar mogelijk samen in partnerships met bedrijven en zien veel goeds in de publiek-private samenwerking.

Voorwaarden aan subsidieverlening

Het Fonds Slachtofferhulp hanteert strikte voorwaarden bij het behandelen van aanvragen, zoals dat deze alleen kunnen worden aangevraagd door non-profit-organisaties. In ons subsidiereglement wordt uitgelegd op welke punten wij subsidieaanvragen beoordelen. Maar ook hoe wij verstrekte subsidies controleren en evalueren. Het reglement is te vinden op onze website.

Vanwege de grote hoeveelheid reeds lopende projecten hebben wij in 2016 minder subsidieaanvragen in behandeling kunnen nemen. Na een tijdelijke subsidiestop zijn er vanaf oktober 2016 weer nieuwe aanvragen in behandeling genomen.

Tot medio 2016 was de commissie beleid en programma's belast met het bestedingsbeleid. Na de invoering van het raad van toezichtmodel werd besloten om deze commissie per 1 januari 2017 op te heffen. Inmiddels is de besluitvorming over subsidieaanvragen verdeeld onder enerzijds de directeur/bestuurder (kleine aanvragen en aanvragen die al in de Raad van Toezicht zijn besproken in het kader van het jaarplan) en anderzijds de Raad van Toezicht (nieuwe subsidietoekenningen met een substantiële waarde).

Na een subsidie-stop nemen we sinds oktober weer aanvragen in behandeling

Samenwerkingsverbanden

Publiek- private samenwerking

In gesprek met politici en beleidsmakers zijn wij een kritische, maar altijd constructieve samenwerkingspartner en reiken wij ideeën aan ter verbetering van de positie van slachtoffers. We streven altijd naar een duidelijke taakverdeling tussen staat en samenleving, een verdeling waarin publiek en privaat elkaar versterken. Vaak kunnen wij een innovatie aanjagen en kan de overheid (helpen) ervoor te zorgen dat deze bij gebleken geschiktheid structureel wordt geïmplementeerd.

Zowel in het kader van ons programma seksueel geweld, als voor het programma medische ongevallen, voeren we intensieve gesprekken over de bestending van hulpaanbod dat zich nu via het Fonds Slachtofferhulp in de pilotfase bevindt.

Partnerships

Fonds Slachtofferhulp is geen financier op afstand; waar mogelijk en van toegevoegde waarde participeren we actief in de projecten die we financieren en gaan we partnerships aan. We onderhouden intensief contact met de organisaties die we steunen. Bij de grotere (onderzoeks-) projecten nemen we deel aan de begeleidingscommissie, zijn we betrokken bij het communicatietraject en kijken we in hoeverre wij kunnen helpen bevorderen dat de onderzoeksresultaten en aanbevelingen worden geïmplementeerd in de praktijk.

Vermogensfondsen

In 2016 hebben we meer geïnvesteerd in contacten met vermogensfondsen. Vanwege hun betrokkenheid met onze doelgroep zijn hier mooie partnerships uit voortgekomen. We werken samen met Augeo en Adessium, en met een aantal andere private partijen. Enkele van de vermogensfondsen die ons het afgelopen jaar hebben gesteund zijn: De Johanna Donk- Grote Stichting, het Dr. C.J. Vaillantfonds en de Stichting Elise Mathilde Fonds.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Door partnerships met bedrijven aan te gaan, kunnen we regelmatig het verschil maken. Bedrijfssponsors, zoals bijvoorbeeld Libéma en VEB, gaan net een stapje verder in hun hulp. Ze geven niet alleen contanten, maar staan open voor ad hoc verzoeken voor noodsituaties, waarin zij te hulp schieten met bijvoorbeeld een verblijf in een vakantiepark of een kledingpakket.

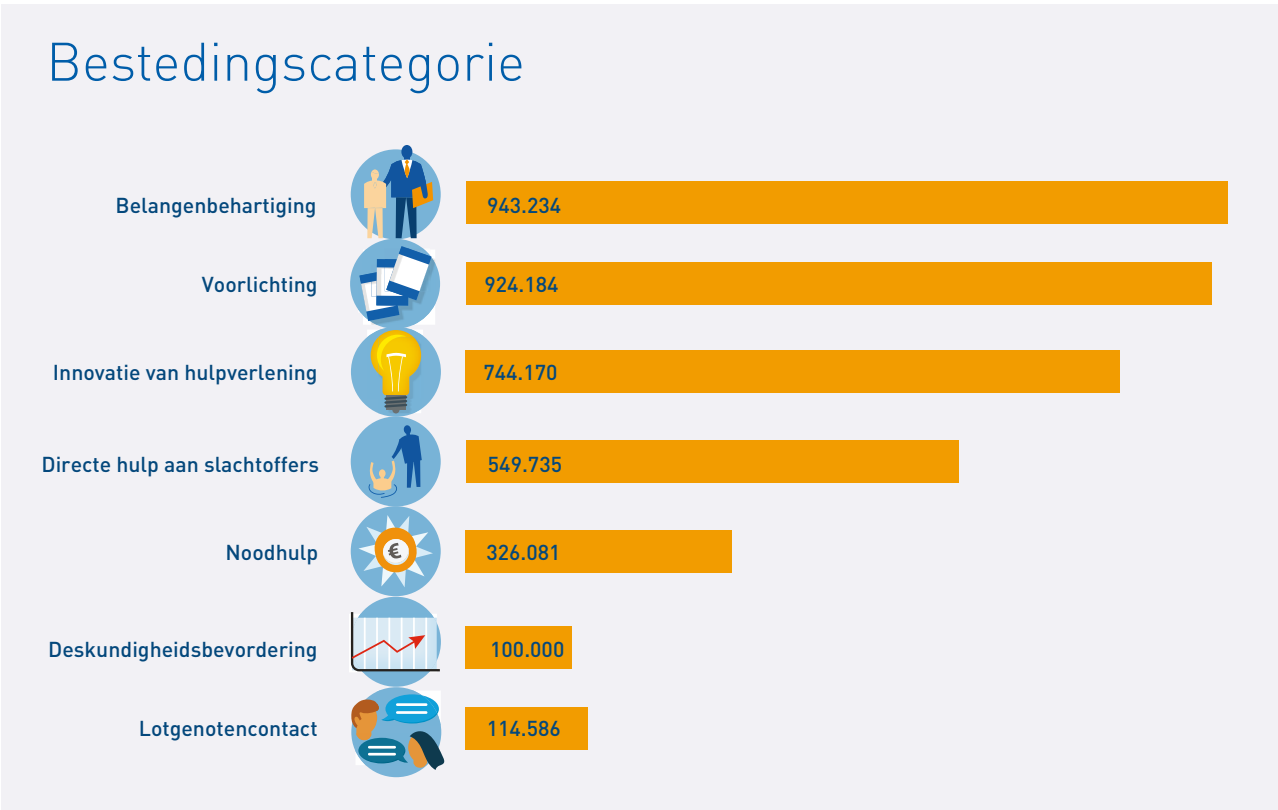
Door partnerships aan te gaan met bedrijven kunnen we het verschil maken voor slachtoffers

Hoofdstuk 2
Onze activiteiten en uitgaven

We nemen u graag in vogelvlucht mee langs de bestedingscategorieën, met daarbij een uitleg wat wij eronder verstaan en hoeveel geld er in 2016 mee gemoeid was. Daarnaast zetten we een aantal projecten in de spotlight, om een goed beeld te geven van hoe deze bestedingscategorieën en de rollen van ons fonds hier in elkaar grijpen.

Bestedingscategorieën

In 2016 besteedden we in totaal € 3.701.990 verdeeld over onze diverse bestedingscategorieën.

Op de volgende bladzijden worden deze categorieën verder toegelicht.

Belangenbehartiging

Op het gebied van belangenbehartiging hebben we in 2016 € 943.234 uitgegeven. Een deel van deze kosten bestaat uit gefinancierde projecten en ook een deel uit inhoudelijke campagnes. Daarnaast bestaat deze post uit de inzet van onze mensen voor lobbyactiviteiten in de politiek, bij overheidsorganisaties, belangenorganisaties, wetenschap en wat dies meer zij. In 2016 financierden we onder andere Stichting Landelijk Advocaten Netwerk Gewelds- en Zeden Slachtoffers (LANGZS). Zij richten zich op de juridische bijstand aan slachtoffers van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven. Ze willen

de deskundigheid van advocaten die deze slachtoffers bijstaan vergroten en de positie van de slachtoffers verbeteren. Dankzij een subsidie van het Fonds Slachtofferhulp heeft de stichting een tijdelijke projectmedewerker kunnen aanstellen. Hierdoor wordt een slag gemaakt in de professionalisering van LANGZS. De informatievoorziening voor slachtoffers en advocaten op de website is verbeterd en de continuïteit in de activiteiten van de stichting is toegenomen. Dit leidt ook tot meer aanmeldingen van belangstellende advocaten. Het netwerk zorgt actief voor het verspreiden van kennis en expertise onder advocaten, ook door middel van het jaarlijkse LANGZS-congres dat wij ook dit jaar financierden. Ook op het gebied van verkeer stonden wij pal voor slachtoffers. Wij spraken met veel nabestaanden en slachtoffers van verkeersmisdrijven die vonden dat de daders in hun zaak wegwamen met te lage straffen. Dat doet geen recht aan het leed dat deze slachtoffers werd aangedaan. We lieten daarom onderzoek doen door INTERVICT (Tilburg University) en werden bevestigd in onze stelling dat de strafoplegging in Nederland te laag is, met name als het om roekeloos weggebruik gaat. Op pagina 22 belichten we dit onderzoeksproject vanuit verschillende invalshoeken.

Voorlichting

Daar waar mogelijk benadrukken wij het belang van goede hulp.

Van 1 tot en met 9 juni en van 14 tot en met 27 september 2016 voerde het Fonds Slachtofferhulp een publiekscampagne voor het [Centrum Seksueel Geweld](#) (CSG). Uitspraken van drie mensen die zelf een verkrachting hebben meegemaakt, staan hierbij centraal. Doel van de campagne is het vergroten van de bekendheid van het CSG en de 24/7 bereikbaarheid van het landelijk telefoonnummer 0800-0188, zodat slachtoffers snel de juiste hulp krijgen. Snelle zorg verkleint de kans op medische en psychische problemen aanzienlijk en vergroot de pak kans van daders. De landelijke campagne is mogelijk gemaakt door grotendeels gesponsorde bijdragen van media-partners: [Itch Creative Studio](#), [SKY Radio Group](#), [Carat](#), [CS Digital Media](#), [Boomerang](#), [Bratpack](#) en [Rightbrained](#). De stichting [Achmea Slachtoffer en Samenleving](#) (SASS) heeft ons hierbij financieel ondersteund. Met de campagne bereikten we een miljoenenpubliek. Het aantal telefoontjes bij de CSG Meldkamer verviervoudigde tijdens de campagne. De campagne had als primaire doel om mensen te informeren over het bestaan van de hulp, maar heeft ook belangrijk geholpen bij het behartigen van de belangen van slachtoffers bij instanties die wij nodig hadden om het CSG te laten slagen.

Aan het eind van het jaar voerden we ook campagne voor het Fonds Slachtofferhulp middels een radiocampagne. We riepen op in actie te komen voor slachtoffers. Mensen die vervolgens onze website bezochten werden doorgeleid naar onze noodhulpactiepagina. Over de crowdfundingcampagne voor noodhulp leest u meer in Hoofdstuk 4, Fondsenwerving en marketing.

Via onze nieuwsbrief HulpPost hielden we onze achterban op de hoogte van de eigen activiteiten en de actualiteiten in het werkveld. De HulpPost wordt verspreid in een oplage van 52.000 stuks en verscheen dit boekjaar drie keer. In de tweede editie werd een samenvatting gedeeld van het jaarverslag 2015. Deze nieuwsbrieven zijn ook online terug te lezen. Artikelen uit het blad worden steeds meer gedeeld via sociale media. Een aantal artikelen zijn integraal opgenomen in dit jaarverslag.

In september is onze corporate website vernieuwd. De homepage is als altijd de meest bekeken pagina, maar opvallend is dat het nieuwe navigatiedeel 'Programma's nu al op de tweede plaats van meest bezochte pagina's staat.

In de media waren wij een aantal keer terug te vinden in reactie op actualiteiten, maar ook met eigen nieuws zoals rondom ons onderzoek strafmaat verkeer, en de presentatie van het onderzoeksproject OPEN in de zorg.

Innovatie van de hulpverlening

Wij vinden het belangrijk dat slachtoffers de best mogelijke hulp ontvangen. Dat betekent dat we actief blijven kijken hoe bestaande hulp kan worden doorontwikkeld, waar leemten zijn in de hulpverlening en hoe wij kunnen bijdragen aan het realiseren van een passend hulpaanbod. Wij zien innovatiemogelijkheden in projecten die gericht zijn op verbetering van toegang, kwaliteit en maatwerk van de hulpverlening.

Wanneer kinderen of jongeren thuis niet veilig kunnen opgroeien, moeten zij soms in een pleeggezin worden geplaatst. Velen van deze pleegjongeren hebben heftige ervaringen gehad in hun jeugd, waardoor zij kampen met gedrags- en/of emotionele problemen. Jongeren met een verleden van seksueel misbruik lijken extra kwetsbaar. Om de hulp aan deze jongeren te verbeteren, is door de Rijksuniversiteit Groningen en Fonds Slachtofferhulp het Behoefte Onderzoek Pleegkinderen (BOP) opgezet. In dit onderzoek hebben we aan jongeren zelf gevraagd waar zij behoeften aan hebben tijdens de pleegzorg. De resultaten van dit onderzoek laten zien dat jongeren onderling verschillen in waar zij behoefte aan hebben. Zo verschillen jongeren in wie ze belangrijk vinden in hun sociaal netwerk (pleegouders, ouders en/of vrienden), of ze aan hun toekomst werken of met het verleden bezig zijn, en of ze graag hulp willen of liever zelfstandig zijn. Een verleden van seksueel misbruik heeft bij sommige jongeren ertoe geleid dat zij wel de hulp willen van hun netwerk, maar het nog moeilijk vinden om een hechte band met hen aan te gaan. Deze en meer resultaten van BOP zijn verspreid in een onderzoeksmagazine.

In **2016** besteedden we in totaal
€ 3.701.990
verdeeld over onze
diverse bestedings-
categorieën

Interview

Op de volgende pagina's staat een interview met Saskia Noort, dat eerder in onze nieuwsbrief HulpPost verscheen.

“Mijn droom is dat iedereen weet dat seksueel geweld een ‘no go’ is”

Saskia Noort,
auteur en ambassadeur Walk a mile in her shoes

Verkrachting
is nooit
je eigen schuld

De succesvolle auteur Saskia Noort koos er lang voor niet in het openbaar te praten over de verkrachting die zij in haar jonge jaren meemaakte. “Tot mijn dochter 14 werd en ook in een spijkerbroek de deur uitging, om in het café snel een sexy jurkje aan te trekken. Dat is wat meisjes doen. Toen kwam het weer heel dichtbij. Ik dacht, er moet een stem zijn, om telkens weer te benadrukken dat seksueel geweld onacceptabel is. Het thema gaat me aan het hart. Ik wil iets positiefs halen uit hetgeen mij is overkomen.”

SEKSUEEL GEWELD

Nee is nee

Seksueel geweld wordt nu nog vaak in de feministische hoek geplaatst. Dat vind ik niet goed. Het is een veel breder probleem, dat volgens mij geworteld ligt in onze man-vrouw cultuur. Ik geloof dat de focus bij daders moet liggen, zij moeten heropgevoed worden. Het valt me op dat nu vaak van het slachtoffer de dader wordt gemaakt. Je vroeg er zélf om. Omdat je een diep décolleté hebt, hoge hakken draagt of dronken bent. Of simpelweg omdat een man na een avond uit mee naar jouw huis komt. Dat betekent kennelijk dat je seks wilt hebben. Mannen vullen jouw seksualiteit voor je in. Daar moeten we tegen strijden.

Je zag dat bijvoorbeeld in de reacties op het verhaal van Anke Laterveer. Zij vertelde bij Pauw dat ze na een internet-date, thuis werd aangerand. De strekking van veel reacties was: ‘Je nodigt iemand thuis uit, hebt gedronken, wat zit je nou te zeuren?’ Ik merk dat als ik me in zo’n Twitter-discussie meng en een tegengeluid laat horen, mensen ook tegen mij beginnen. Ze roepen de meest afschuwelijke dingen, zoals ‘jou willen ze niet eens verkrachten of je moest eens weten hoeveel valse aangiftes er worden gedaan.’ Natuurlijk, dat laatste gebeurt. Maar niet meer dan bij andere delicten.

En inderdaad, als iemand wel wil eten of misschien zelfs zoenen, maar daarna niet verder wil, dan heb je te maken met vage grenzen. De uitleg van veel mannen dat ze over een bepaald punt heen waren, en zich niet meer konden beheersen, vind ik volkomen flauwekul. Dan moeten ze dat maar leren. Want: nee is nee.

Volg je kind

Jongeren in de leeftijd 14 tot 24-jaar hebben vier keer zoveel kans dat ze slachtoffer worden van seksueel geweld dan andere leeftijdsgroepen. In mijn tijd ging je op de basisschool misschien een keer stiekem zoenen, maar dat vond je meteen zo vies, dat was één keer en nooit meer. Nu zijn er veel meer mogelijkheden om contact te leggen en daar heb je als ouder minder grip op. Als ze 11

jaar zijn beginnen ze al van alles online op te zoeken. Mijn dochter ging zich op een gegeven moment ook op een rare datingsite inschrijven, met vriendinnen. Vals profiel, maar wel met hun eigen 06-nummer erbij. Heel grappig allemaal, die meiden maar giebelen over alle reacties. Maar ze hebben nog niet het besef wat het met de man aan de andere kant van het scherm doet. Of, zoals bij de jongeren onderling veel gebeurt, ze sturen iemand een blootfoto. Het hoeft niet te betekenen dat je seks wil met een jongen, maar leg hem dat maar eens uit in het heetst van de strijd.

Het verbaast mij dat veel ouders zeggen, ‘mijn kind doet zoiets niet’. Wees daarin niet naïef. Want het gebeurt wel, ook door jouw kind. Zorg als ouder dat je heel dicht bij je kind blijft. Maak een facebook-account aan, ga op Instagram. Je kunt wel zeggen dat je niet aan die onzin doet, maar je kind doet het wel. Je moet meegaan met hún tijd. En blijven praten. Licht ze voor.

Centrum Seksueel Geweld

Opvallend vind ik dat veel mensen seksueel geweld definiëren als een enge man achter een boom die ‘s nachts in het park op een meisje springt. Dat meisje is ook altijd weer in die korte rok en op hakken. Maar dat is de meest zeldzame vorm van seksueel geweld. 80% wordt gepleegd door een bekende. Een vader, oom, buurman, vriend. 96% van de daders is man. Dit zag ik ook terug in de cijfers van het Centrum Seksueel Geweld. Ik geloof heel erg in de hulp die daar wordt gegeven. Het is sowieso een hele grote stap naar hulpverlening na verkrachting of aanranding. Als die ene stap er dan vijf of zes moeten zijn, dan haken mensen af. Daarom is het goed dat de hulp zo op één plek gebundeld wordt en zo dicht mogelijk naar het slachtoffer toe wordt gebracht.

Mijn droom

Een mentaliteitsverandering en flink dalende verkrachtingscijfers. Dat is mijn droom. Dat mensen anders gaan denken over de seksualiteit van vrouwen en dat

je dus niet alles maar voor ze kan invullen. Dat als je over vijf jaar een enquête doet, daar andere antwoorden uitkomen dan nu. Ik hoop ontzettend dat de actie van het Fonds Slachtofferhulp hierin gaat helpen. Zij gaan een positief evenement, genaamd Walk a mile in her shoes, organiseren waarbij mannen laten zien dat zij tegen seksueel geweld zijn. Ik vind het een ludiek initiatief en ga dit zo breed mogelijk bekend maken. Zodat we in het bewustzijn én in het onderbewustzijn inslijten dat seksueel geweld een ‘no go’ is. Misschien neemt het nog twee generaties in beslag, maar dat is wat ik wil bereiken.

Doe mee aan Walk a mile in her shoes!

Tijdens Walk a mile in her shoes stappen mannen letterlijk in de schoenen van vrouwen tijdens een opvallende sponsorloop. Daarmee laten we luid en duidelijk zien dat verkrachting en aanranding onacceptabel is. Tijdens deze van oorsprong Amerikaanse Walk lopen mannen 1,6 km op hakken om te laten zien dat ze seksueel geweld tegen vrouwen veroordelen. Dat ze onderdeel willen zijn van de oplossing, niet van het probleem.

Doet u ook mee? De opbrengst gaat naar onze projecten rondom seksueel geweld. Heeft u interesse? Voor meer informatie zie onze website: fondsslachtofferhulp.nl/walk-a-mile

Kopje thee?

Moeilijk om te begrijpen wanneer nee ook echt nee is? De makers van het filmpje ‘tea consent’ leggen het helder uit! Aan de hand van de vraag ‘Wil je thee’ en de verschillende manieren waarop daarop wordt geantwoord, laten ze op humoristische wijze zien wanneer je wel en vooral wanneer je niet doorgaat. Google het maar eens.

Een ander innovatief project waarin het Fonds Slachtofferhulp participeert, is een onderzoek naar kinderpornografie. Het internationale onderzoek wordt uitgevoerd door het Canadian Centre for Child Protection en in Nederland gecoördineerd door de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen.

Het gaat in dat onderzoek specifiek over slachtoffers die in hun jeugd seksueel zijn misbruikt en waarbij dit vervolgens met beeldmateriaal is verspreid. Het onderzoek moet meer inzicht verschaffen in de hulpbehoeften van slachtoffers van deze ernstige vorm van seksueel geweld. 'De beelden van het misbruik blijven immers beschikbaar en kunnen door meerdere daders worden bekeken. De wetenschap dat anderen naar beelden van jouw misbruik kijken zorgt ervoor dat slachtoffers het misbruik moeilijk kunnen afsluiten. De blijvende beschikbaarheid van het beeldmateriaal zorgt er voor dat het misbruik oneindig lang door kan gaan,' aldus de rapporteur.

Waarom kampt de één met voortdurende en ernstige psychische en posttraumatische stressklachten na een traumatische gebeurtenis en de ander niet? Nieuw grootschalig longitudinaal onderzoek onder de Nederlandse bevolking geeft daarop een helder antwoord: van zeer groot belang blijkt hoe het vóór het trauma met de getroffen ging. GZ-psycholoog en hoogleraar Victimologie prof. dr. Peter van der Velden is stellig: "Hulpverleners zouden daar rekening mee moeten houden".

PETER VAN DER VELDEN IS LEERSTOELHOUDER VAN DE DOOR HET FONDS SLACHTOFFERHULP GEFINANCIERDE LEERSTOEL VICTIMOLOGIE.

Directe hulp aan slachtoffers

Slachtoffers die dat nodig hebben, moeten kunnen rekenen op hulp op het terrein waar zij behoefte aan hebben, of dit nu emotioneel, praktisch, juridisch of financieel is.

De grootste aanbieder van 'eerste hulp bij slachtofferschap' is Slachtofferhulp Nederland. Van oudsher werken wij nauw met hen samen. In 2016 gaven wij voor het laatst een structurele bijdrage voor de hulpverleningskosten, waarin onder andere de kosten voor de vrijwilligersbegeleiding zitten. Vanaf 2017 zullen wij die niet meer betalen. Niet omdat we de vrijwillige hulpverlening niet meer belangrijk vinden, in tegendeel, maar omdat met het Ministerie van Veiligheid en Justitie is overeen gekomen dat de overheid structureel alle kosten van de hulpverlening aan slachtoffers door Slachtofferhulp Nederland zal financieren. En dat is fantastisch: de overheid neemt daarmee slachtoffers serieus en is het met ons eens dat slachtoffers op basishulp moeten kunnen rekenen. De borging van dit hulpaanbod is iets waar we lang naar hebben gestreefd. Doordat die financiering rond is, kunnen wij onze focus op innovaties verscherpen. Dat zal in 2017 te zien zijn in de gesteunde projecten.

In 2016 werd ook het meerjarige onderzoek Rouw na Moord afgerond. Uit het onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen en het Fonds Slachtofferhulp blijkt dat nabestaanden van moordslachtoffers veel baat hebben bij een gecombineerde behandeling met EMDR en Cognitieve Gedragstherapie.

De tijdens het onderzoek effectief gebleken behandelmethodes worden inmiddels door het hele land aangeboden via het Netwerk Traumatisch Verlies. Na het afronden van de vragenlijststudie waarbij 330 nabestaanden betrokken waren, hebben nog eens 200 nabestaanden deze gecombineerde therapie gevolgd. Doordat per 1 januari de classificatie 'Persisterende Complexe Rouw Stoornis' ook is opgenomen in de DSM5, het Europese standaardwerk voor psychische ziekten en aandoeningen, is de kans groot dat zorgverzekeraars de behandeling vergoeden via het basiszorgpakket. Daarmee leverde deze studie direct een waardevolle innovatie van het hulpaanbod op. Heel belangrijk, want zo hebben nabestaanden de kans om de complexe gevolgen van rouw na moord aan te pakken, en zo ver als mogelijk weer te herstellen.

Noodhulp

We hebben een eigen noodhulpfonds, het Pieter van Vollenhoven Noodhulpfonds. Dit is beschikbaar voor slachtoffers van misdrijven, ongevallen en rampen. Het gaat om slachtoffers die door hun slachtofferschap in financiële problemen zijn gekomen, in een noodsituatie verkeren en niet, onvoldoende of niet op tijd geholpen worden door bestaande voorzieningen. We doen een financiële bijdrage, leveren een product of bieden expertise. Een combinatie is ook mogelijk. Aanvragen worden gedaan door hulpverleners van Slachtofferhulp Nederland. Dankzij naturagiften van een groeiend aantal zakenrelaties, kunnen we niet alleen financiële bijdragen doen, maar ook o.a. kledingpakketten geven (Zeeman), brillen (Pearle) en dagjes uit (Libéma).

Dit jaar konden we 88% van de aanvragen toekennen.

Peter van der Velden (in het midden) tijdens de uitreiking van de Jan van Dijk-award.

In 2016 kwamen er in eerste instantie minder aanvragen binnen dan in de voorgaande jaren. Na een voorlichtingsronde bij afdelingen van Slachtofferhulp Nederland, via wie de aanvragen worden ingediend, liepen we alsnog in. Aan het eind van het jaar werd een noodhulp crowdfundingactie gedaan, hierover leest u meer in hoofdstuk vier. Ook dit zorgt dat het noodhulpfonds weer top of mind is bij de hulpverleners, die het noodhulpfonds nu weer in grote getale weten te vinden.

Deskundigheidsbevordering

Wij vinden het belangrijk dat slachtoffers in Nederland worden geholpen door mensen die daar volgens recente inzichten voor zijn opgeleid.

In 2016 deden we dat door via projectfinanciering de opleidingen voor de hulpverleners van Slachtofferhulp Nederland mogelijk te maken. Hiervoor is een speciale Slachtofferhulp Academie, waar nieuwe hulpverleners worden geschoold en ervaren hulpverleners worden bijgeschoold en verdiepingstrainingen kunnen volgen. Op die manier is bij iedere hulpverlener de kennis up-to-date.

Lotgenotencontact

Niemand snapt zo goed wat jij meemaakt, als iemand die hetzelfde heeft meegemaakt. Om die reden investeren wij veel in lotgenotencontact, zodat slachtoffers en nabestaanden in contact kunnen komen met mensen die hetzelfde hebben meegemaakt als zijzelf. In 2016 hebben wij dat gedaan door lotgenotenorganisaties te steunen voor nabestaanden van moord, slachtoffers van ernstig geweld, verkeersslachtoffers, slachtoffers van seksueel geweld, en nabestaanden van de slachtoffers van de MH17 vliegramp.

De organisaties voor nabestaanden van geweldslachtoffers maakten dit jaar een belangrijke ontwikkeling door. Na al jaren samen op te trekken, is besloten de samenwerking tussen VOVK, LOvNG en VVRS, te formaliseren in een nieuwe lotgenotenstichting voor nabestaanden van geweldslachtoffers: de Federatie Nabestaanden Geweld. Gezamenlijk blijven zij bijeenkomsten organiseren en opkomen voor de belangen van hun achterban.

Een gezamenlijk streven van eigenlijk iedere lotgenotenorganisatie is het krijgen van erkenning voor hetgeen zij hebben meegemaakt. Erkenning draagt namelijk in belangrijke mate bij aan herstel. Wij zien dat fenomeen in vele vormen in het werkveld van de slachtofferhulpverlening. Erkenning kan heel tastbaar zijn, wanneer het gaat over een schadevergoeding. Maar vaak gaat erkenning over het respect waarop met slachtoffers wordt omgegaan. Zoals bij medische ongevallen. Als een dokter erkent dat er iets niet goed is gegaan, is dat heel belangrijk voor een slachtoffer. Zie je wel, er is iets gebeurd, dat niet had mogen gebeuren. Ook door een gift uit ons noodhulpfonds, erkennen wij het leed van slachtoffers, en hebben we respect voor de moeilijke weg die ze moeten gaan. Erkenning vindt ook plaats door herkenning. En dat zien we veel tijdens lotgenotencontact. Door met elkaar ervaringen uit te wisselen, van elkaar te leren, en lief en leed te delen, voelen slachtoffers zich gehoord en begrepen; en met respect behandeld.

.....

Erkenning kent vele vormen en is belangrijk voor herstel

.....

IN THE SPOTLIGHT: Straffen na verkeersmisdrijven ondermaats

De huidige strafmaat bij verkeersmisdrijven doet onvoldoende recht aan het leed en de behoeften van slachtoffers en nabestaanden. Dit wordt bevestigd door nieuw wetenschappelijk onderzoek dat is uitgevoerd door INTERVICT (Tilburg University) in opdracht van het Fonds Slachtofferhulp. Slachtoffers vinden de opgelegde straffen te laag. Uit het onderzoek blijkt ook dat de hoogste schuldgradatie 'roekeloosheid' door rechters te weinig wordt toegepast. Het onderzoek geeft een aantal interessante aanbevelingen voor verbetering van de wetgeving, de rechtspraak, het OM en de handhaving. De belangrijkste daarvan is een aanpassing van de wet waardoor verkeersdelicten voortaan kunnen worden veroordeeld als gevaarzetting.

Ineke Sybesma, directeur Fonds Slachtofferhulp: “Het onderzoek bevestigt de signalen die wij kregen van veel slachtoffers. Namelijk dat opgelegde straffen bij ernstige verkeersmisdrijven vaak veel te mild zijn in vergelijking tot de straffen bij geweldsmisdrijven. Het is zorgelijk dat de rechters de mogelijkheden in de wet niet gebruiken om strenger te straffen. Dat raakt aan de erkenning die slachtoffers verdienen voor wat hen werd aangedaan. Het is mooi dat het rapport een advies geeft over hoe de wet kan worden veranderd om in de toekomst bij verkeersmisdrijven wel strenger te gaan straffen. Na lezing van het rapport lijkt het bovendien een goed idee om, net als bij gewelds- en zedenmisdrijven, een gestructureerd reclasseringssysteem op te zetten. Slachtoffers willen naast een straf vooral dat een ander niet datgene overkomt wat met henzelf is gebeurd. De samenleving moet beschermd worden tegen iemand die onverantwoordelijk is en zijn auto in herhaling als wapen gebruikt.”

Aanleiding onderzoek strafmaat in het verkeer

Het Fonds Slachtofferhulp kreeg veel signalen dat slachtoffers ernstig teleurgesteld waren in de strafmaat bij verkeersmisdrijven en hun leed daarmee onvoldoende werd erkend. Een onderzoeksteam van INTERVICT (Tilburg University) bracht daarom, onder leiding van dr. mr. Suzan van der Aa, in kaart hoe invulling wordt gegeven aan de begrippen schuld, (voorwaardelijke) opzet en roekeloosheid en welke invloed dit heeft op de huidige strafmaat. Ook is onderzocht hoe slachtoffers van verkeersdelicten de (uitkomst van de) strafprocedure ervaren en wat hun ervaringen zijn ten aanzien van de schadeafwikkeling.

Het volledige rapport is [hier](#) te lezen.

Toelichting belangrijkste aanbeveling

Volgens de onderzoekers past gevaarzetting beter bij wat er feitelijk gebeurt bij een verkeersdelict. Een voordeel is dat opzettelijke gevaarzetting eenvoudiger te bewijzen zal zijn dan doodslag en roekeloosheid. De onderzoekers verwachten ook dat hiermee beter tegemoet gekomen kan worden aan de beleving en wensen van slachtoffers en nabestaanden.

WETSWIJZIGING

Toen wij eind januari de media zochten met de resultaten van het onderzoek, en onze aanbevelingen voor wetsverbeteringen, vonden we herkenning bij de rechterlijke macht en gehoor in de politiek. Er zijn Kamervragen gesteld en de minister heeft de Kamer toegezegd om zo snel mogelijk met een wetswijziging te komen, waarmee de straftoemeting realistischer wordt en roekeloosheid beter te bestraffen. Zo kan beter tegemoet gekomen worden aan het rechtsgevoel en de wens van de samenleving om verkeersmisdrijven te voorkomen, én wordt meer recht gedaan aan het veroorzaakte leed.

IN THE SPOTLIGHT: Programma medische ongevallen van start

Jaarlijks krijgen ongeveer 75.000 mensen te maken met een medisch ongeval tijdens hun ziekenhuisopname. Zo'n 10.000 mensen houden hier blijvende schade aan over die in zeker 6.000 gevallen voorkomen had kunnen worden. Per jaar zijn er rond de 1.700 vermijdbare sterfgevallen. Hoewel de impact aanzienlijk is en de hulpbehoefte groot, bestaat er op dit moment geen eerste opvang voor patiënten die slachtoffer zijn van een medisch ongeval. Maatschappelijk wordt de roep om verbetering van deze schrijnende situatie steeds groter. Hoewel enkele ziekenhuizen in Nederland maatregelen nemen, staat de patiënt nog steeds niet centraal. Na een medisch ongeval wordt er onvoldoende openheid betracht en naar hen geluisterd. Dit kan en moet anders.

EERDER ONDERZOEK

We hebben onderzoek laten doen naar "Leemten in de slachtofferhulpverlening" (Van Dijk en Van Mierlo, 2009) en naar "Opvang en schadeafwikkeling bij onbedoelde gevolgen van medisch handelen" (Smeehuijzen et al, 2013). Uit het eerste onderzoek bleek dat de gevolgen van medische ongevallen vergelijkbaar zijn met de gevolgen voor slachtoffers van verkeers- en geweldslachtoffers, maar dat het aan opvang voor deze groep volstrekt ontbreekt en hun juridische positie zeer te wensen over laat. Met het tweede onderzoek hebben we in kaart gebracht welke behoeften slachtoffers van medische ongevallen hebben en welke concrete opvangmaatregelen nodig zijn. De 12 aanbevelingen uit dit rapport voor het verbeteren van openheid bij en het inrichten van opvang na medische ongevallen vormen de basis voor ons programma, naast verbetering van de schadeprocedure.

De impact van een medisch ongeval is groot. Niet alleen op het leven van diegene die het aan den lijve ondervindt, maar ook voor familie, vrienden, betrokken artsen en uiteindelijk op de maatschappij. Bij de slachtoffers is vaak sprake van ingrijpende gevolgen, zowel op fysiek vlak als emotioneel en financieel.

Het Fonds Slachtofferhulp wil voor een doorbraak zorgen. Daarom hebben we het Programma Medische ongevallen ontwikkeld. We willen deze slachtoffers de kans geven weer zo veel mogelijk te worden wie ze waren. We kennen de behoeftes, en het onderwerp staat bij politiek en media op de kaart. Dit is het moment om door te pakken.

De meest essentiële behoeften van slachtoffers na een medisch ongeval zijn het krijgen van openheid en erkenning enerzijds, en anderzijds het krijgen van adequate hulp. Met ons programma willen we tot een structurele oplossing hiervoor komen om de leemten in het huidige hulpaanbod op te vullen.

Openheid en erkenning na een medisch ongeval

Te weinig openheid in ziekenhuizen leidt tot onzekerheid, frustratie en conflict. Met als gevolg secundaire victimisatie en bovendien onnodige juridisering. Het ziekenhuis moet open zijn over wat er is gebeurd, een fout erkennen en excuses maken, duidelijkheid verschaffen over de gevolgen voor de gezondheid van de patiënt en schade vergoeden. OPEN is een netwerk waarin ziekenhuizen, onderzoekers en patiënten, op initiatief van het Fonds Slachtofferhulp, samenwerken om het open en

eerlijk omgaan met klachten en incidenten in de zorg te bevorderen. In het afgelopen jaar hebben we met tien ziekenhuizen hun huidige werkwijze geïnventariseerd. Wij zouden dit veelbelovende onderzoek graag willen opschalen. Met voldoende middelen kan hiermee een doorbraak gerealiseerd worden. Doel is dat er over twee jaar een netwerk van minstens 25 ziekenhuizen bestaat dat de open werkwijze hanteert en actief deelt met andere ziekenhuizen in Nederland.

Adequate hulpverlening aan het slachtoffer

Naast openheid in communicatie willen wij de slachtoffers ook terzijde staan met directe hulp. Met een proefproject van twee jaar kunnen wij samen met onze partnerorganisatie Slachtoffer in Beeld de basis leggen voor onafhankelijke hulpverlening aan slachtoffers na een medisch ongeval. Deze hulp zal bestaan uit zowel casemanagement als herstelbemiddeling. Een casemanager kan als vast contactpersoon langdurige en intensieve ondersteuning bieden op praktisch, juridisch, financieel en emotioneel vlak. Ook kan een professionele bemiddelaar worden ingeschakeld voor een begeleid herstelgesprek met de zorgverlener. Doel is om op deze wijze 40 tot 60 zaken bij te staan en een best practice te ontwikkelen voor slachtofferhulp na een medisch ongeval, die vervolgens landelijk geïmplementeerd en verder ontwikkeld kan worden.

In 2017 start het Fonds Slachtofferhulp met de uitrol van het programma medische ongevallen.

Het Fonds Slachtofferhulp heeft tijdens het Goed Geld Gala een extra projectbijdrage ontvangen van de VriendenLoterij voor haar programma medische ongevallen. Dankzij deze bijdrage van €300.000,- kan begonnen worden met een groot en praktisch onderdeel van ons programma Medische Ongevallen: het inrichten van casemanagement en het bieden van herstelbemiddeling.

Interview

Op de volgende pagina's staat een interview met Cindy van Aardweg, medewerker noodhulp, dat eerder in onze nieuwsbrief HulpPost verscheen.

‘Help Riet om de eerste week door te komen’, ‘Laat Hendrik weer scherp zien’ en ‘Help Amale van A naar B te komen’. Dit zijn 3 van de 10 oproepen die wij deze maand doen in het kader van onze landelijke noodhulpactie. Door middel van een digitale geldinzamelingsactie proberen we te zorgen dat ons noodhulpfonds voldoende geld in kas heeft om het stijgende aantal aanvragen te kunnen honoreren.

Cindy van den Aardweg, medewerker noodhulp: “Ik kan de slachtoffers niet meer helpen zoals ik dat in de afgelopen jaren heb kunnen doen, omdat we niet genoeg financiële middelen ter beschikking hebben.” De tien oproepen zijn voorbeelden uit onze dagelijkse praktijk, maar slechts een greep uit de duizend mensen die we ieder jaar helpen via ons noodhulpfonds. “We willen geld ophalen voor veelvoorkomende zaken als een verzorgingspakket, boodschappen en speelgoed.”

Het noodhulpfonds van het Fonds Slachtofferhulp is in het leven geroepen om in de acute nood te voorzien van mensen die buiten hun schuld slachtoffer zijn geworden en aan de rand van de armoedegrens leven. Mensen, voor wie er geen hulp beschikbaar is, niet voldoende hulp, of waar hulp anders te laat zou komen. Zonder onze hulp zijn zij niet in staat om hun leven weer op te pakken. Cindy: “Iedere dag krijg ik meerdere aanvragen voor noodhulp op mijn bureau. We schakelen snel; ‘s ochtends aangevraagd, betekent soms ‘s middags al geld op je rekening.”

Normaal gesproken zou een campagne als die we nu voeren ook flink wat geld kosten. Wij kunnen gelukkig rekenen op betrouwbare bedrijfsrelaties, die ons steunen met producten waarmee we slachtoffers direct kunnen helpen, maar ook helpen met ‘sponsoring in natura’. Daarnaast hebben we onze vaste donateurs ook een brief gestuurd met de vraag geld te doneren voor deze actie.

Cindy: “Het gaat in onze campagne om kleine noden met grote gevolgen. Stel dat er is ingebroken. De sloten zijn kapot, en je voelt je onveilig in je eigen huis. Maar je kan je die nieuwe sloten niet zelf veroorloven, en de huurbaas wil

het niet betalen. Dan moet daar toch iets aan gebeuren?”

Dat vinden ook de hulpverleners van Slachtofferhulp Nederland via wie wij de aanvragen altijd ontvangen en die zich nu hebben verbonden aan de noodhulpactie en in filmpjes toelichten waarom zij zich inzetten. We hebben er bewust voor gekozen in deze filmpjes niet de slachtoffers in beeld te brengen, maar de hulpverleners. Zodra een filmpje online staat kun je niet meer controleren wat er mee gebeurt, en dat is een risico dat wij niet wilden nemen met deze kwetsbare groep mensen. Cindy licht toe: “Door deze aanpak, kan het Fonds Slachtofferhulp toch laten zien voor wie ze het doet, wat ze krijgen, en waarom dat zo hard nodig is: Liselotte heeft nieuwe sloten nodig. Voor ons zijn het maar sloten, maar voor haar is het de manier om zich weer veilig te voelen in haar eigen huis. Als donateur kan je haar en anderen heel gericht helpen.”

Steun van bedrijven

De afgelopen periode hebben wij een beroep kunnen doen op een aantal nieuwe relaties. Wij willen deze bedrijven bedanken voor hun steun en betrokkenheid bij ons werk. Bart Smit, Leen Bakker, Hornbach, Jean Mineur, Roompot en het Dolfinarium. Met Hornbach en het Dolfinarium hebben we zelfs afspraken gemaakt voor structurele steun aan het noodhulpfonds. Allemaal enorm bedankt.

We zijn altijd op zoek naar bedrijven die ook willen maatschappelijk willen bijdragen. Zij kunnen contact opnemen met Ivan Arts via arts@fondsslachtofferhulp.nl

Help Natascha een frisse start te maken

Natascha is in het holst van de nacht daar huis ontlucht om weg te komen bij haar gewelddadige echtgenoot. Ze heeft in de haast alles moeten achterlaten.

Wij zamelen geld in voor een basisverzorgingspakket

Help Riet de eerste week door te komen

Riet’s pincode is afgekeken terwijl ze geld pinde bij de automaat en vervolgens is ze bestolen. Haar hele AOW is opgenomen. Ze kan haar boodschappen niet zelf betalen.

Wij zamelen geld in voor een boodschappenpakket

Help Kevin en Anna weer even kind te zijn

Door brand in hun huis zijn Kevin en Anna alles kwijt. Hun vader overleeft de brand niet. Het regelen van de uitkering neemt lang in beslag. Zij en hun moeder kunnen net rondkomen, maar er is geen geld voor iets extra’s.

Wij zamelen geld in voor speelgoed

Laat Olivier weten dat er mensen om hem geven

Olivier maakte al zijn spaargeld over aan een vrouw die hij via internet ontmoette. Ze bleek een oplichtster, die hem berooid en eenzaam achterliet.

Wij zamelen geld in voor een Kerstpakket met een Kerstboompje

Doe mee aan de landelijke noodhulpactie via www.helpslachtoffers.nl

Cindy van den Aardweg, medewerker noodhulp

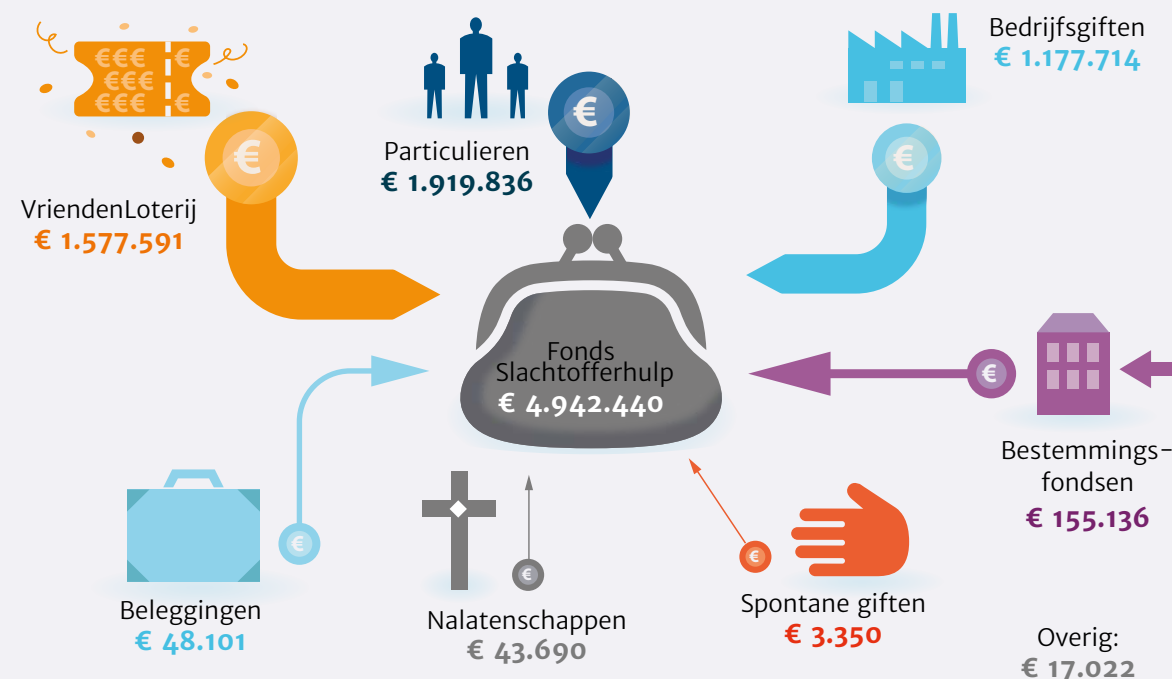
“Help Kevin en Anna weer even kind te zijn”

Hoofdstuk 3

Fondsenwerving en marketingcommunicatie

Wij kunnen ons werk doen dankzij de steun en giften uit de samenleving. In 2016 kregen we die van particuliere donateurs, bedrijfsvrienden, institutionele fondsen en de VriendenLoterij.

Inkomstenverdeling

VriendenLoterij

Het Fonds Slachtofferhulp is A-beneficiant van de VriendenLoterij. Tijdens het Goed Geld Gala op 15 februari 2017 ontvingen wij over 2016 een cheque met het prachtige totaalbedrag van € 1.277.591. Bestaande uit onze structurele bijdrage en geormerkte bijdrage. Daarnaast ontvingen we een extra projectbijdrage van € 300.000 voor ons programma medische ongevallen, waarover u meer kunt lezen op pagina 22.

We zijn de VriendenLoterij en haar fantastische, betrokken medewerkers, en vooral ook de mensen die overal in het land meespelen voor het Fonds, enorm dankbaar.

De VriendenLoterij steunt organisaties op het gebied van gezondheid en welzijn in Nederland. Het Fonds Slachtofferhulp is één van de 42 goede doelen die van de VriendenLoterij jaarlijks een bijdrage ontvangt. De VriendenLoterij heeft hiermee een belangrijke inbreng in de verwezenlijking van de doelstellingen van het Fonds

Slachtofferhulp. De geormerkte bijdrage wordt bij elkaar gespeeld door deelnemers van de VriendenLoterij die met een lot voor het Fonds Slachtofferhulp meespelen. De helft van hun lotinleg gaat maandelijks direct naar het Fonds Slachtofferhulp.

Particulieren

Particuliere donateurs vormen de ruggengraat van onze organisatie. In 2016 konden we rekenen op bijdragen van circa 56.095 donateurs. Zij doneerden in totaal € 1.919.836. We hebben een vaste kern van donateurs die ons ieder jaar opnieuw steunen. Die groep van trouwe gevers was nog nooit zo hoog als in 2016. Het werven en vooral behouden van donateurs gaat niet vanzelf, we verzetten daar veel werk voor.

We werven deur-aan-deur, doen telemarketingacties en sturen brieven. In 2016 werden er minder nieuwe donateurs geworven dan we vooraf hadden begroot. Om die reden is besloten om de samenwerking vanaf 2017 met andere wervingspartijen te continueren. Door gunstige inkoopcondities van onder andere drukwerk, konden we opnieuw onze kosten beperken en hadden we in het verslagjaar uiteindelijk wel evenveel geld om te besteden aan de hulpverlening als het jaar daarvoor.

Mailing naar prospects

Wij versturen ook mailingen naar mensen die wij nog niet kennen om hen te informeren over ons werk en te vragen of zij ons willen steunen. Wij maken hiervoor gebruik van prospectadressen die afkomstig zijn van een gerenommeerde adressenleverancier. De bestanden huren zij van externe beheerders voor eenmalig gebruik. Als mensen niet reageren op onze mailing, maken wij verder geen gebruik meer van hun adres. Alleen als mensen reageren door middel van een gift, nemen wij hun adres op in onze donateursadministratie. Het Fonds Slachtofferhulp verhuurt of verkoopt de eigen donateursadressen nooit aan derden.

Tijdens het Goed Geld Gala op 15 februari 2017 ontvingen wij een cheque met daarop de opbrengst van 2016, plus een extra gift.

Communicatie met achterban

Eenmaal donateur, wordt je op de hoogte gehouden van onze activiteiten. Dat doen we drie keer per jaar met onze nieuwsbrief HulpPost aan alle 52.000 donateurs, en per e-mail aan de 17.000 donateurs die zich hebben aangemeld voor de e-nieuwsbrief. In 2016 is voor de eerste keer een verkort jaaroverzicht meegestuurd om onze donateurs op de hoogte te brengen van de behaalde resultaten. Daarnaast versturen we brieven (direct mail) over specifieke onderwerpen zoals noodhulp en seksueel geweld.

Het Fonds Slachtofferhulp heeft een donateursraad, een panel dat bestaat uit een afvaardiging van de particuliere donateurs. De leden denken mee over de wervingsacties en de communicatie met donateurs om deze te optimaliseren.

Klachten

In 2016 ontvingen wij 26 klachten. Deze werden conform onze klachtenprocedure behandeld. Het klachtenoverzicht werd geaccordeerd door de Raad van Toezicht. Van de klachten gingen er 13 over telemarketing, 4 over direct mail en 9 over deur-aan-deurwerving. Voor alle klachten is contact opgenomen voor onderzoek en kwaliteitsverbetering met de betreffende partijen met wie wij samenwerken. Alle klachten werden naar tevredenheid afgehandeld.

Donateursdag

Tijdens onze eerste Donateursdag deze zomer, hadden we de kans een aantal van onze trouwe donateurs persoonlijk op ons kantoor te ontmoeten en hen meer te vertellen over het werk dat zij al jaren steunen. Na een plenair deel volgden diverse rondetafelgesprekken over onze programma's noodhulp, verkeer, misdrijven en seksueel geweld. Vanwege de enthousiaste reacties van de aanwezigen zullen we de Donateursdag in 2017 herhalen.

Bedrijven

In 2016 konden wij gelukkig opnieuw rekenen op vele bedrijfsgiften, samen goed voor € 1.177.714. Deze bijdragen werden gedaan door de volgende bedrijven:

Deze bedrijven steunen ons met een cashbijdrage, door zich te verbinden aan een specifiek project, door sponsoring in natura of door mediasponsoring. De bedrijven die ons steunen, beseffen dat hun steun aan het Fonds Slachtofferhulp en de projecten die wij financieren hard nodig is. Het is fantastisch om te ervaren dat bedrijven oog hebben voor maatschappelijke thema's zoals veiligheid en de gevolgen van een ernstig ongeval of misdrijf voor slachtoffers. We zijn zeer dankbaar dat we de relatie met onze trouwe groep bedrijfssponsors hebben kunnen voortzetten en versterken.

Afscheid en aanwinst van bedrijven

Dit jaar kregen we er een aantal nieuwe supporters bij. We verwelkomen Nobralux/NODR, Traffic Service Nederland, Saferoad Holland BV, Claassen Advocaten, Ottenschot Letselschade, HORNBACK Bouwmarkt BV, Dolfinarium Harderwijk en Schoonenberg Hoorcomfort BV.

Het is geweldig dat steeds meer bedrijven de weg naar het Fonds Slachtofferhulp weten te vinden om invulling te geven aan hun MVO-beleid. Toch waren het dit jaar minder bedrijven dan we hadden ingeschat. De oorzaak is gelegen in onvoorziene personele ontwikkelingen waardoor er onvoldoende mankracht was om nieuwe supporters te werven. Inmiddels zijn we weer op volle kracht.

In 2016 hebben we helaas afscheid genomen van één van onze Founding Members, Canon. Canon heeft 27 jaar lang het Fonds Slachtofferhulp financieel ondersteund. Daarnaast organiseerden we vele jaren een gezamenlijke foto-

wedstrijd voor fotografie rondom slachtofferschap. Mede door de hulp van Canon hebben wij slachtofferschap en hulpverlening een gezicht kunnen geven. Wij zijn Canon zeer dankbaar voor hun jarenlange trouwe support.

Verbinding maken

Wij vinden het belangrijk dat onze sponsors weten waar we hun geld aan besteden. Daarom informeren we hen door middel van nieuwsbrieven (drie keer per jaar), e-mail en onze bedrijfspagina op LinkedIn. Ook organiseren we kleinschalige relatie-evenementen en bij gelegenheid nemen we hen mee naar inhoudelijke bijeenkomsten rondom projecten, zoals dit jaar bij de projecten Rouw na Moord en Open in de zorg. Dat combineren we met persoonlijk contact over de ontwikkelingen in het werkveld van de hulpverlening aan slachtoffers die mede door hun (structurele) steun mogelijk is gemaakt. Daarnaast betrekken we sponsors waar mogelijk bij projecten, door de inzet van advisering, mankracht of goederen. We vinden het een uitdaging om met sponsors tot een (inhoudelijke) samenwerking te komen die past bij de waarden en de cultuur van zowel de sponsor als onze organisatie.

Evenementen

We organiseerden in 2016 een aantal evenementen voor onze zakenrelaties. Het gaat om relatief kleine evenementen, zodat we veel persoonlijk contact kunnen hebben met de deelnemers. Ook organiseerden diverse andere bedrijven en clubs evenementen waarbij de opbrengst aan het Fonds Slachtofferhulp werd gedoneerd, zoals Golfbaan de Welschap en Rotary Eindhoven-Zuid. Wij zijn hen zeer erkentelijk voor hun actieve inzet voor slachtoffers.

Dam tot Damloop

Een hardloopteam van dertig lopers stond op zondag 18 september voor het Fonds Slachtofferhulp aan de start van de Dam tot Damloop. De groep lopers, die werkzaam zijn bij bevriende bedrijven van het Fonds Slachtofferhulp, zamelden met hun deelname aan het hardloopevenement €15.000,- in. Iedereen wist de 16 kilometer met succes af te ronden.

.....

We zoeken inhoudelijke samenwerkingen die passen bij waarden en cultuur van sponsor én Fonds Slachtofferhulp

.....

Het jaarlijks Fonds Slachtofferhulp WinterGala vond plaats op 12 december 2016 in Paleis het Loo.

Wintergala 2016

Op maandag 12 december vond het jaarlijkse Fonds Slachtofferhulp WinterGala plaats. Paleis Het Loo vormde traditiegetrouw het decor van deze avond. Tijdens het gala ontmoetten uiteenlopende relaties elkaar, waarbij zowel private als publieke organisaties goed vertegenwoordigd waren. De gehele avond stond in het teken van 'Spirit of support' en de aanwezige gasten hebben zich in de sfeervolle ambiance van het Paleis gezamenlijk ingezet voor het Pieter van Vollenhoven Noodhulpfonds. Een afwisselend programma met onder andere een loterij en een veiling met prachtige items resulteerde in een fantastische opbrengst van € 213.060,-.

Communicatie

Resultaten website

In 2016 bezochten bijna 92.000 mensen onze website. Het overgrote gedeelte (81%) van de bezoekers kwam voor de eerste keer op de website. Veruit het grootste gedeelte van de bezoekers op de website komt er via Google Grants (59%). Dit is de gratis advertentiemodule van Google voor goede doelen. Door de verbetering van de navigatiefunctie en herstructurering van de informatie is deze inzichtelijker geworden. Ook heeft de werving een meer prominente plaats gekregen. Verder zijn de mobiele toegankelijkheid en de mogelijkheden voor online donaties, gerichte emailmarketing en andere communicatiefuncties aanzienlijk verbeterd.

Social media

Op Twitter heeft het Fonds Slachtofferhulp een corporate account: @fondsSH. Het aantal volgers is gegroeid naar 1.175. Deze groei heeft gezorgd voor meer online bereik. Ook beheren we het account @vind_hulp van onze SlachtofferWijzer. Dit account is gegroeid naar 1.250 volgers. Daarnaast is een corporate Facebook-account van het Fonds Slachtofferhulp geopend.

Sociale kanalen hebben steeds meer volgers

Het aantal volgers is nu 1450.

Er is succesvol ingezet op promotie via Facebook, met een verhoging van het wekelijkse bereik van 1500 mensen, en een longread actie via Trouw en Volkskrant met een bereik van 3.2 miljoen impressies en meer dan 24.000 unieke bezoekers.

Online nieuwsbrieven

Donateurs en relaties in het werkveld hebben in 2016 zes online nieuwsbrieven ontvangen. Inmiddels hebben 22.000 geïnteresseerden zich geabonneerd op onze online nieuwsbrief. In onze nieuwsbrieven informeren we donateurs en overige geïnteresseerden over het werk van het Fonds Slachtofferhulp, gesteunde projecten, actuele ontwikkelingen die van belang zijn voor slachtoffers en nabestaanden, acties en doen we oproepen voor bijdragen.

Crowdfunding noodhulp

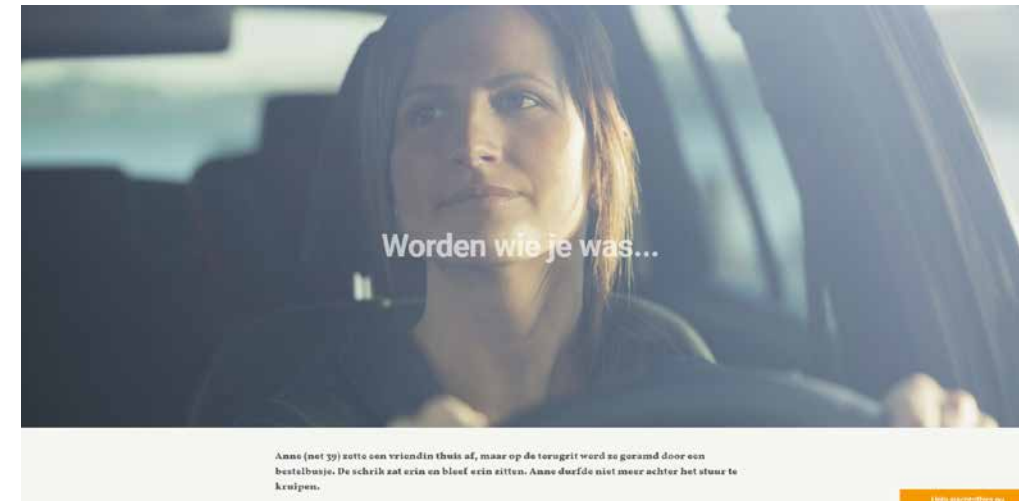
“Iedere dag geven wij noodhulp aan slachtoffers. Mensen, die buiten hun eigen schuld slachtoffer zijn geworden, die leven aan de armoedegrens en die nu in acute nood zijn. Daarom vragen wij jouw hulp. We zamelen geld in voor eerste levensbehoeften, zoals een verzorgingspakket en boodschappen. Maar ook voor speelgoed voor kinderen die niets meer hebben, en een fiets. Hulp is noodzakelijk. Met jouw donatie kunnen we die hulp geven. Laat Kevin, Liselotte en de anderen voelen dat ze er niet alleen voor staan. Doe nu mee en help slachtoffers in nood.”

Zo luidde de oproep die wij deden bij onze crowdfundingactie. We haalden er €5.000 mee op, die we inzetten voor het noodhulpfonds. Behalve een mooi fondsenwervend instrument, was het voor ons een belangrijke testcase. Hoe werkt crowdfunding, hoe activeer je mensen online? We hebben veel geleerd tijdens de zes weken durende actie, die ons behalve extra geld, ook mooie contacten opleverde met de hulpverleners van Slachtofferhulp Nederland, want zij fungeerden als promotors tijdens de campagne. Een waardevolle ervaring, die we komend jaar geoptimaliseerd willen inzetten.

Campagne Worden wie je was

Tegelijkertijd met de campagne noodhulp, herhaalden we op radio onze Worden wie je was-spots. Deze werd uitgezonden in drie varianten: verkeersongevallen, geweld en seksueel geweld. Op de spot over seksueel geweld kregen we een vijftal negatieve reacties. Deze mensen herkennen zich niet in het beeld dat je na seksueel geweld weer kunt worden wie je was. Wij nemen deze reacties heel serieus, en zijn met deze personen in contact. Een aantal van hen heeft toe-

gezegd bij de ontwikkeling van nieuw materiaal mee te willen denken over een andere invalshoek.

Achter de schermen: merkboek

In vervolg op het al bestaande huisstijlhandboek, werd een merkboek van het Fonds Slachtofferhulp ontwikkeld. Door vast te leggen hoe we over onze thema's praten en dat te bezien vanuit onze verschillende communicatiedoelstellingen kunnen we gecoördineerd communiceren. We zetten onze communicatie in voor bewijsvoering, de emotionele lading, het creëren van betrokkenheid en loyaliteit en zetten het natuurlijk ook in voor onze werving.

Een pagina uit
ons merkboek

De Raad van Toezicht tijdens de aftrap van de noodhulpcampagne

Hoofdstuk 4 Organisatie

Het Fonds Slachtofferhulp wil als onafhankelijke maatschappelijke organisatie voor zo min mogelijk geld echt een verschil maken. Dat vergt een uitgekiende strategie, oog voor haalbaarheid en uitvoerbaarheid, en een enorm kostenbewustzijn. Je richten op urgente problemen met gebruikmaking van recente inzichten, kan alleen als je altijd je voelsprietten uit hebt staan en stevig bent verankerd in het werkveld en in de werving. Dat doen wij met deskundig en gemotiveerd personeel en een betrokken en breed maatschappelijk verankerde Raad van Toezicht.

De statutaire naam van de organisatie is Stichting Fonds Slachtofferhulp, opgericht in 1989, door onze erevoorzitter prof. mr. Pieter van Vollenhoven, samen met de ANWB en de landelijke organisatie Slachtofferhulp. Haar statutaire missie is het werven en besteden van fondsen ten behoeve van de slachtofferhulpverlening, preventie van slachtofferschap en het anderszins verbeteren van de positie van slachtoffers; het bevorderen van samenwerking tussen organisaties die werken op het terrein van de slachtofferhulpverlening, de preventie van slachtofferschap en verbetering van de positie van slachtoffers, het geven van voorlichting en het behartigen van de belangen van slachtoffers en slachtofferhulpverlening. Het Fonds Slachtofferhulp is gevestigd te Den Haag.

Sinds 1 januari scheiding van bestuur en toezicht middels Raad van Toezicht

Raad van Toezicht

Op 31 december 2016 bestond de Raad van Toezicht uit: drs. A.F. van der Touw, Gen. Bd D.L. Berlijn, drs. F.J. van Bruggen, Prof. mr. dr. M.S. Groenhuijsen, Drs. E.H.T.J.M. Habets, mevrouw G.H.A.M. Hurks, mr. F.F.M. van Oranje, J. Stokvis en mr. H. Tan.

	FUNCTIES/NEVENFUNCTIES
Prof. mr. P. van Vollenhoven (erevoorzitter)	• Voorzitter Stichting Maatschappij en Veiligheid • Praktijkhoogleraar Risicomanagement aan de Universiteit Twente • Medeoprichter en board member European Transport Safety Council • Medeoprichter en emeritus voorzitter International Transportation Safety Association • Member Group of Experts on Accident Investigation (adviesgroep Europese Commissie) • Voorzitter Commissie Herbestemming Monumenten • Voorzitter begeleidingscommissie Nationale Parken
Drs. A.F. van der Touw (voorzitter) 2016 – 2019 (H)	• Voorzitter Raad van Bestuur Siemens Nederland N.V. • Penningmeester en lid dagelijks bestuur VNO/NCW • Vicevoorzitter vereniging FME-CWM • President bestuur Duits-Nederlandse Handelskamer • Voorzitter Raad van Toezicht Center for Medical Imaging Northeast Netherlands, Universiteiten Groningen, Twente en Siemens • Voorzitter Economische Programmaraad Zuidvleugel • Voorzitter van de Nederlandse Bachvereniging • Voorzitter raad van commissarissen Universiteit Leiden • Raadsheer-Plaatsvervanger Gerechtshof 's-Gravenhage
Gen. bd D.L. Berlijn 2009 – 2017 (AH)	• Senior Board Advisor Deloitte • Aangesloten bij sprekersbureau de Assemblée • Voorzitter RvA Dutch Hawker Hunter Foundation • Lid RvA Stichting Klu Historische Vlucht • Lid RvA Rekkof Fokker NG. • Voorzitter RvA Interbox Holding B.V. • Lid RvA Photonis Nederland • Lid bestuur stichting NanOncancer • Lid RvA Subsolar Energy te Zuid-Afrika
Drs. F.J. van Bruggen 2016 – 2019 (H)	• Hoofddirecteur ANWB • Voorzitter Raad van Commissarissen PWN Waterbedrijf Noord Holland • President Commissaris UVM/Unigarant • Lid Algemeen Bestuur Ubbo Emmius Fonds • Lid Raad van Commissarissen Hendrick de Keijser • Lid Raad van Advies Nationaal Park De Hoge Veluwe
Prof. mr. dr. M.S. Groenhuijsen 2006 – 2018 (A)	• Hoogleraar straf- en strafprocesrecht en victimologie • Lid Raad van Advies Stichting Nexus • Lid Board of Directors van de International Society of Criminology • President van het Executive Committee of the World Society of Vicimology • Lid Raad van Toezicht Maastricht University • Lid bestuur KNAW • Raadsheer-plaatsvervanger Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden
Drs. E.H.T.J.M. Habets 2010 – 2018 (AH)	• Managing Director ABN AMRO Bank • Voorzitter NEDwerk Antwerpen • Lid Comité van Aanbeveling Hélène Kröller-Möller Fonds

De heer Van der Touw heeft het stokje overgenomen van prof. mr. Pieter van Vollenhoven

G.H.A.M. Hurks 2014 – 2018 (H)	• Directeur Hurks Investments B.V. • Commissaris Berk Partners IV • Commissaris Hurks Groep • Voorzitter bestuur Cultuur040
Mr. F.F.M. van Oranje 2016 – 2019 (H)	• Partner – Head of GIMV the Netherlands • Bestuurslid Stichting Zeilschip Eendracht • Bestuurslid Richard Krajicek Foundation • Lid Raad van Beheer van het Kroondomein
J.B. Stokvis 2009 – 2017 (AH)	• Algemeen Directeur Stokvis & Stokvis Content B.V.
Mr. H. Tan 2014 – 2018 (H)	• Presentator • Lid Raad van Advies bij de Rechtbank Zwolle • Ambassadeur Rode Kruis • Ambassadeur Wereld Natuur Fonds • Ambassadeur Nationale Postcode Loterij

**(H) Herkiesbaar (AH) aftredend maar herkiesbaar voor 1 termijn (A) Aftredend In het verslagjaar vonden in de Raad van Toezicht geen personele wisselingen plaats.*

Invoering Raad van Toezicht-model

In lijn met de in de governance gewenste scheiding van bestuur en toezicht, werd medio 2015 besloten om per 1 januari 2016 over te gaan op het Raad van Toezicht-model. De in principe binnen het Fonds Slachtofferhulp al gescheiden functies van ‘besturen’ en ‘toezicht houden’, werden daarmee ook formeel vastgelegd. In het verslagjaar werden de statuten gewijzigd, en werden huishoudelijk reglement, directiereglement en procuratie conform deze wijzigingen aangepast.

Erevoorzitter

Sinds 1 januari 2016 is de oprichter en tot dat moment voorzitter van het Fonds, prof. mr. Pieter van Vollenhoven, benoemd tot erevoorzitter. In de Raad van Toezicht werd hij opgevolgd door de heer drs. Ab van der Touw. In zijn nieuwe hoedanigheid van erevoorzitter treedt de heer Van Vollenhoven voor het Fonds naar buiten als ambassadeur, maar heeft hij ook een standing invitation als toehoorder bij de vergaderingen van de Raad van Toezicht. Ook met de bestuurder onderhoudt de erevoorzitter nog regelmatig afstemmingsoverleg om op de hoogte te blijven van de ontwikkeling van het Fonds dat hij ooit begon.

Benoemingsprocedure

Voor de Raad van Toezicht is een gewenst profiel uitgewerkt in het huishoudelijk reglement. Dit profiel bestaat uit algemene en specifieke competenties, disciplines die ten minste in de raad vertegenwoordigd dienen te zijn via zijn leden.

Zittingstermijnen

Statutair is een benoemingstermijn van vier jaar vastgelegd met een mogelijkheid van maximaal één herbenoeming. Er is een rooster van aftreden om continuïteit te waarborgen. De voorzitter wordt in functie benoemd.

Bezoldiging en vergoeding

De leden van de Raad van Toezicht verrichten hun taak onbezoldigd. Binnen de raad is besloten dat eveneens wordt afgezien van een vergoeding van gemaakte onkosten. Conform de richtlijn die het CBF stelt aan bestuurders van goede

doelen, hebben de leden een verklaring ondertekend inzake uitsluiting van belangenverstrengeling of de schijn daarvan. Deze verklaringen zijn opgenomen in het openbare register van de Kamer van Koophandel.

Risicomanagement

Wij betrekken onze besluitvorming onder meer op een risicoanalyse. Risicomanagement is onderdeel van het besluitvormingsproces van het bestuur. Risicomanagement helpt bij het maken van gefundeerde keuzes en het helder maken van verantwoordelijkheden en is daarom ook belangrijk bij de goede invulling van de compliance codes van het CBF waaraan wij moeten voldoen.

Vergaderingen Raad van Toezicht

Het bestuur heeft in 2016 viermaal vergaderd. De vergaderingen worden voorbereid door de directeur/bestuurder. Vaste onderdelen in de vergaderingen zijn de inhoudelijke en financiële rapportages over de voortgang van de activiteiten. Iedere vergadering staat een inhoudelijk thema centraal dat actueel is binnen de beleidsstrategie van de organisatie.

- De Raad van Toezicht heeft in 2016 onder meer de volgende onderwerpen behandeld:
- Goedkeuring van het jaarverslag en de jaarrekening over 2015;
 - Goedkeuring verantwoordingsverklaring;
 - Evaluatie van de accountant en keuze voor volgend verslagjaar;
 - Evaluatie van de vermogensbeheerder;
 - Vaststelling nieuwe statuten;
 - Discussie over het beleggingsstatuut;
 - Inhoudelijk ontwikkelingen en trends binnen de diverse werkterreinen;
 - Voortgang van de gefinancierde projecten en de beleidsprogramma's;
 - Voortgang diverse trajecten belangenbehartiging;
 - Ontwikkelingen bureau en fondsenwerving;
 - Evaluatie van diverse evenementen;
 - Goedkeuring jaarplan en begroting 2017.

Commissies en adviesorganen

Het Fonds kent een drietal bestuurscommissies. Hun taken en bevoegdheden zijn beschreven in het huishoudelijk reglement, wat op www.fondsslachtofferhulp.nl is gepubliceerd.

Auditcommissie

Drs. E.H.T.J.M. Habets (voorzitter)
Drs. F.J. van Bruggen
Mevrouw G.H.A.M. Hurks

- De auditcommissie houdt toezicht op de volgende activiteiten en adviseert daarover de Raad van Toezicht:
- Hoofdpijnen financieel beleid en administratieve organisatie;
 - Opdracht aan de externe accountant, controle financiële verslaglegging en evaluatie van de werkzaamheden;
 - Toezicht op de naleving van wet- en regelgeving en gedragscodes met betrekking tot goed bestuur en financiële verslaglegging;
 - Strategie en evaluatie ten aanzien van vermogensbeleid en beleggingsbeleid;

Raad van Toezicht behandelde tal van onderwerpen

Raad van Toezicht ziet af van onkosten vergoeding

- Toezicht op administratieve organisatie;

De Auditcommissie vergaderde in 2016 vier maal.

Remuneratiecommissie

Drs. A.F. van der Touw

Drs. E.H.T.J.M. Habets

Het functioneren van de directeur wordt jaarlijks door de remuneratiecommissie geëvalueerd. Basis voor de evaluatie is het directiereglement, het gevoerde beleid en de realisatie van beleidsplannen en bijbehorende begrotingen. Het gespreksverslag maakt onderdeel uit van het personeelsdossier. De bevindingen worden mondeling met de Raad van Toezicht gedeeld.

De remuneratiecommissie stelt ook de beloning van de bestuurder vast. Daarbij wordt de Adviesregeling Beloning Directeuren Goede Doelen van de brancheorganisatie gevolgd. In deze regeling wordt aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen vastgesteld. Volgens deze normering is de directiefunctie van het Fonds Slachtofferhulp bepaald op een zogenaamde BSD-score van 395 punten waaruit een indeling in functiegroep G volgt. Het maximale jaarinkomen voor deze functiegroep is €98.257 bruto per jaar op fulltime-basis.

.....

Bestuurscommissie houden toezicht op specifieke bedrijfsonderdelen

.....

Commissie Beleid en Programma's

Gen. bd D.L. Berlijn (voorzitter)

Mevrouw G.H.A.M. Hurks

mr H. Tan

De commissie beleid en programma's was tot medio 2016 belast met het bestedingsbeleid. In verband met de invoering van het Raad van Toezichtmodel, werd besloten om de commissie per 1 januari 2017 te laten vervallen en de besluitvorming over toekenning van subsidieaanvragen te verdelen onder directeur/bestuurder (kleine aanvragen en aanvragen die al in de Raad van Toezicht zijn besproken in het kader van het jaarplan) en anderzijds de Raad van Toezicht (nieuwe subsidietoekenningen met een substantiële waarde).

Het subsidiereglement van het Fonds Slachtofferhulp werd eveneens aangepast en bevat procedures over:

- Beoordelen van voorstellen voor aanpassing of vernieuwing van het bestedingsbeleid;
- Bepalen van bestedingscategorieën en -budgetten;
- Beoordelen van subsidieverzoeken en toewijzen van projectsubsidies conform het subsidiereglement en bestedingsbudget;
- Controleren en evalueren van de bestede projectsubsidies.

Externe Fundraising committee

J. Stokvis (voorzitter)

De commissie kent wisselende externe adviseurs.

Het Fonds Slachtofferhulp heeft een externe Fundraisingcommittee met deskundigen uit diverse disciplines. Zij adviseren over uiteenlopende onderwerpen omtrent communicatie en fondsenwerving. De samenstelling van de commissie

moet worden gewijzigd. In de oude opzet kwam de commissie daarom in 2016 niet bijeen.

Directeur/bestuurder

Het Fonds Slachtofferhulp wordt statutair bestuurd door een directeur/bestuurder, mevrouw I.F.L. (Ineke) Sybesma. Zij geeft leiding aan de strategie en de uitvoering van het beleid van het Fonds en wordt daarbij ondersteund door een managementteam. De directeur/ bestuurder verricht haar werkzaamheden op basis van de statuten en een directiereglement. Zij staat onder toezicht van de Raad van Toezicht. Ineke Sybesma heeft een arbeidscontract voor 0,9 FTE voor onbepaalde tijd. (34,5 uur).

De directiebeloning is vastgesteld door de remuneratiecommissie van de Raad van Toezicht.

Het bruto jaarsalaris van de directeur inclusief vakantiegeld bedroeg in 2016 €92.131 (2015: €92.131) Voor een bijdrage in de pensioenvoorziening werd €8.234 uitgekeerd (2015: €6.608). Vanwege de vele reizen voor de uitvoering van haar werk, maakt de directeur gebruik van een leaseauto. Hiervan komen de zakelijke reiskosten voor rekening van het Fonds Slachtofferhulp; naast de bijtelling betaalt de directeur een bijdrage voor de kosten van privégebruik. Aan de directeur zijn geen leningen verstrekt of andere financiële toezeggingen op termijn gedaan. Er is geen vertrekregeling afgesproken.

Sybesma had in 2016 een aantal relevante onbetaalde nevenfuncties: zij is bestuurslid van het Goede Doelenplatform, dat zich met name richt op de lobby voor beneficianten van de goede doelenloterijen ten aanzien van de wetgeving op kansspelen; ze is lid van de Raad van Toezicht van de Pieter van Vollenhoven Leerstoel, voorzitter van het Platform Slachtofferorganisaties en jurylid van de Jan van Dijk Award.

Organisatie

Voor de uitvoering van haar activiteiten heeft het Fonds Slachtofferhulp bewust gekozen voor een kleine, flexibele bureauorganisatie, waarbij zoveel mogelijk uitvoerende en ondersteunende activiteiten zijn uitbesteed aan externe leveranciers. Het Fonds Slachtofferhulp maakt geen gebruik van vrijwilligers en heeft dus geen vrijwilligersbeleid.

Bij het Fonds Slachtofferhulp werkten in 2016 18 medewerkers (2015: 17). Voor de salarissen van het personeel volgt het Fonds Slachtofferhulp de CAO van haar medeoprichter ANWB. Naast het salaris ontvangt het personeel een vakantie-toeslag van 8% en een bijdrage in de pensioenpremies die zijn ondergebracht in een collectieve polis.

De secundaire arbeidsvoorwaarden van het personeel zijn vastgelegd in een arbeidsvoorwaardenhandboek, waarin het Fonds als maatschappelijke organisatie modern personeelsbeleid heeft vastgelegd met oog voor de arbeidsvraagstukken van vandaag. Het nieuwe werken, thuiswerkfaciliteiten, veiligheid en opleiding, maar ook ethiek en gedragscodes werden hierin uitgewerkt. Van alle medewerkers van het Fonds is een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) ontvangen.

Op onze [website](#) vindt u foto's en motivaties van onze medewerkers

.....

In 2016 werkten 18 mensen bij het Fonds Slachtofferhulp

.....

Bedrijfshulpverlening

Vier medewerkers hebben een BHV-certificaat. Samen met andere huurders in het bedrijvenverzamelgebouw waar het Fonds Slachtofferhulp is gehuisvest, is op 28 oktober een ontruimingsoefening gehouden.

Keurmerken

CBF-keur

Het Fonds heeft na de hertoetsing in 2014 opnieuw het CBF-keur verkregen voor drie jaar, van 2015 tot en met 2017. Het CBF heeft besloten het keurmerk te vervangen door een erkenningsregeling. Daartoe zijn door de sector zelf normen geformuleerd waar iedere goede doelen organisatie aan zou moeten voldoen. In het nieuwe, bredere toezicht gaat het CBF uit van de filantropische keten. Die bestaat uit een aantal onderdelen en geeft weer op welke onderdelen organisaties volgens de nieuwe normen getoetst moeten worden en hoe de onderdelen met elkaar in verband staan. Van belang is om op te merken dat de grootte van een organisatie bepaalt welke normen precies van toepassing zijn op de organisatie.

Onderstaande punten zijn een indicatie op hoofdlijnen.

- Missie/maatschappelijke waarde
- Middelen
- Activiteiten & Organisatie
- Doelrealisatie
- Governance
- Verantwoording
- Belanghebbenden

Het CBF beoordeelt als onafhankelijk toezichthouder of dit inderdaad het geval is. Alleen erkende organisaties mogen het logo 'Erkend goed doel' voeren.

Eind 2016 heeft het Fonds Slachtofferhulp erin toegestemd haar keurmerk te vervangen door de erkenningsregeling.

ANBI-status

Naast het CBF-keur beschikt het Fonds Slachtofferhulp over de ANBI-status.

Keurmerken

Naast het CBF-keur beschikken wij ook over een ANBI-status.

Hoofdstuk 5 Het beeld van 2016

Het jaar 2016 eindigde met een positief resultaat van €191.585. Het resultaat is, na toevoeging van de geoormerkte giften aan bestemmingen die daaraan werden gegeven, ongeveer €71.000 negatief, hetgeen ten laste komt van de continuïteitsreserve.

Hieronder treft u bijzonderheden ten aanzien van de baten en lasten over het jaar:

Baten

De baten zijn hoger dan in 2015 maar lager dan begroot.

- De inkomsten uit particuliere donateursacties bleven iets onder begroting, vooral doordat een aantal mailings later dan gepland werden uitgevoerd, zodat de inkomsten ook later binnenkwamen, voor een groot deel pas in het nieuwe boekjaar.
- De inkomsten uit corporate werving stegen iets, maar kwamen lager uit dan begroot. Het finaliseren van nieuwe sponsorcontracten is een kwestie van een lange adem.
- Naast de vaste bijdrage uit de VriendenLoterij, stegen de inkomsten uit de geoormerkte acties die we met de loterij voeren.
- Uit de bijzondere trekkingspot ontvingen we voor ons project Medische Ongevallen een bijdrage van 300.000 Euro.
- De inkomsten uit bestemmingsfondsen waren lager dan begroot, maar toch boven verwachting vanwege een aantal voor ons nieuwe vermogensfondsen waarvan wij een geoormerkte bijdrage mochten ontvangen, met name voor de noodhulp.
- Eind 2016 vond het Wintergala plaats, dat in 2015 door omstandigheden niet doorging. De opbrengst was hoog, en was bestemd voor het Pieter van Vollenhoven Noodhulpfonds.
- De opbrengst uit beleggingen was lager dan begroot als gevolg van het feit dat de portefeuille volledig duurzaam is belegd en juist duurzame fondsen in die periode op de beurs minder goed presteerden. Het gaat hierbij vooral om de waarde van de effecten die op 31 december in eigendom waren. Inmiddels is de waarde daarvan alweer fors gestegen.
- Door teruggave van subsidies uit eerdere jaren en een correctie van balansposten is er een netto surplus van overige baten.

Bestedingen

- Het totaal van de bestedingen kwam in 2015 lager uit dan begroot. Op vrijwel alle onderdelen en programma's werd iets minder besteed, door diverse oorzaken:
- Aan deskundigheid werd minder uitgegeven door een lagere bijdrage aan de Slachtofferacademie van SHN.
- Aan directe hulpverlening werd minder uitgegeven omdat de subsidie aan Slachtofferhulp Nederland conform plan werd afgebouwd. Deze structurele subsidie wordt vanaf 2017 door het Ministerie van Veiligheid en Justitie betaald.

- Aan het Centrum Seksueel Geweld werd minder uitgegeven omdat de meeste Centra inmiddels open zijn en het Fonds Slachtofferhulp juist de startkosten betaalde. Voor de vaste arbeidskosten hebben de gemeenten waar de centra in vallen voor 2016 en 2017 subsidie gekregen van de ministeries van VWS en VenJ. We betaalden wel alle landelijke kosten voor coördinatie database, landelijke telefoonlijn en campagnes.
- De kosten voor noodhulp bleven binnen begroting, al merken we dat als we werken aan de bekendheid van de voorziening, het aantal aanvragen weer enorm stijgt.
- Door de startsubsidie van €300.000 vanuit de VriendenLoterij kan begonnen worden met de uitvoering van ons programma medische incidenten, waarin zowel eigen activiteiten als projecten van gelieerde organisaties worden gesteund.

Wervingskosten

De investeringen in werving stegen in het verslagjaar met circa €300.000. Dat is lager dan gepland, maar wel hoger dan in 2015. De bijzonderheden:

- De kosten voor mailingacties stegen doordat de kosten voor direct dialogue acties, alsmede een aantal andere acties duurder uitpaktten. Een aantal daarvan leverden echter ook weer extra inkomsten op.
- In 2016 vond opnieuw een gala plaats, de kosten daarvan waren begroot, maar kwamen iets lager dan gepland. In 2015 was er geen gala.

Uitvoeringskosten

- De personeelskosten waren hoger dan in 2015. In het verslagjaar 2016 werden 5 nieuwe medewerkers aangenomen, waarvan er 2 op een geheel nieuwe functie werden benoemd. In de personeelskosten zijn ook de kosten voor werving en selectie betrokken, alsmede voor een extra uitgave aan de ziektekostenverzekering en de personeelsbegeleiding. Zelfs met de personele uitbreiding, die in totaal nu 13,3 FTE is, blijft de bemensing aan de krappe kant, en moet er hard worden gewerkt om alle taken en activiteiten van het Fonds op een goede manier uit te voeren.
- Met ingang van 2016 stegen de huurkosten als gevolg van uitbreiding van de bedrijfsruimte die we nodig hadden omdat er meer werkplekken moesten komen, alsmede uitbreiding van het aantal parkeerplekken.

Ratio's

- Kostenratio beheer en administratie 2,9% (2015: 1,9%)
- Bestedingspercentage 75,2% (2015: 88,2%)
- Kosten eigen fondsenwerving 25,3% (2015: 23,8%)

Ontwikkeling reserves

Het Fonds hanteert de Richtlijn Reserves Goede Doelen en houdt geen onbestemde reserves aan. De streefdoelen voor de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen zijn benoemd in de jaarrekening, en worden ieder jaar geëvalueerd. In het verslagjaar steeg het vermogen van het noodhulpfonds, en werd een nieuw bestemmingsfonds ingericht voor ons nieuwe programma medische ongevallen. Helaas kon niet worden toegevoegd aan de diverse bestemmingsreserves, waarvan het streefdoel hoger ligt dan de huidige stand. Er moest onttrokken worden aan de continuïteitsreserve ten faveure van bestemmingsfondsen.

Hoofdstuk 6 Toekomst

Het Fonds Slachtofferhulp werkt in 2017 aan het laatste jaar van de uitvoering van het meerjarenplan 2014 – 2017. In het nieuwe jaar wordt gewerkt aan een nieuwe meerjarenstrategie, uitmondend in een nieuw meerjarenplan met bijbehorende meerjarenbegroting.

In 2017 en ook in de jaren daarna, zal een groot aantal onderwerpen onze aandacht vragen. Het blijft daarom steeds belangrijk om ons daarbij af te vragen wat de specifieke toegevoegde waarde van het Fonds Slachtofferhulp als particuliere organisatie is in een veld dat gedomineerd wordt door overheidspartijen. Immers, wij willen met het geld van de donateurs, niet financieren wat tot de wettelijke, dan wel vanzelfsprekende verantwoordelijkheid van de overheid behoort. Hieronder schetsen wij kort waar het Fonds Slachtofferhulp zich in 2017 voor in zal zetten:

Programma seksueel geweld

Wij zullen er alles aan doen om mee te helpen de structurele financiering voor het Centrum Seksueel Geweld te borgen. Tot en met 2017 wordt als overbrugging subsidie vanuit de landelijke overheid aan de gemeenten gegeven om daarmee de Centra te betalen. Voor de landelijke taken neemt het Fonds ook in 2017 de kosten voor haar rekening, naast de inzet van medewerkers en middelen voor communicatie en lobby. We hopen dat na 2017 het landelijk dekkende netwerk op eigen benen kan staan.

We zullen in 2017 ook andere activiteiten op het gebied van seksueel geweld financieren, zoals lotgenotencontact en bewustmakingsactiviteiten.

Programma verkeer

Aanvang 2017 was het onderzoek naar de strafmaat bij verkeersmisdrijven gereed. Wij zullen de aanbevelingen en adviezen onder de aandacht van politiek, ministerie en rechterlijke macht brengen met als doel de wet zo snel mogelijk op een goede manier te veranderen.

Programma medische ongevallen

In 2017 zullen we ons actief inzetten voor het project Open, en een begin maken met het proefproject casemanagement voor medische slachtoffers. Daarnaast zullen wij ons programma als constructieve innovatie onder de aandacht brengen van alle stakeholders in het zorgwerkveld.

In de eerste helft van 2017 werken we aan een vernieuwing van de Slachtoffer-Wijzer en zullen we ons blijven inzetten voor slachtoffers die noodhulp nodig hebben.

Fondsenwerving

In het nieuwe jaar zullen wij onder andere proberen om het contact met onze particuliere gevers verder te verstevigen. Dat doen we via de donateursraad, door de organisatie van panels en enquêtes, door de organisatie van donateursdagen en inhoudelijke symposia. Ook voor corporate sponsors organiseren wij bijzondere bijeenkomsten. We participeren in de Dam-tot-Damloop en organiseren een Wintergala.

Interne organisatie

Op stapel staat de verandering van het personeelsbeleid, waarbij medewerkers meer prestatie en motivatiegericht zullen worden begeleid via een professioneel systeem. De wettelijke invoering van een preventiemedewerker en preventiebeleid maakt ook onderdeel uit van veranderingen in het personeelsbeleid. Tot slot zal vanwege de toenemende eigen activiteiten van het Fonds Slachtofferhulp binnen de doelstellingen die we nastreven, opnieuw een aantal vacatures moeten worden ingevuld.

Ten aanzien van het financieel beleid worden het beleggingsstatuut en vermogensbeheercontract extra onder de loep genomen. Ook de opdracht aan de accountant zal worden geëvalueerd. Tot slot wordt de digitale veiligheid extra bekeken, mede in het kader van de wet datalekken.

Fonds Slachtofferhulp

Jaarrekening 2016

INHOUDSOPGAVE

Jaarrekening	49
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2016	51
Algemeen	51
Grondslagen voor de waardering op van activa en passiva en de resultaatbepaling	51
Toelichting op de balans per 31 december 2016	51
A. Immateriële en materiële vaste activa	53
B. Vorderingen en overlopende activa	54
C. Beleggingen	54
D. Liquide middelen	56
E. Reserves en Fondsen	56
E1. Reserves	56
E2. Bestemmingsfondsen	58
F. Kortlopende schulden	62
Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa	62
Toelichting op de staat van baten en lasten	63
G. Baten uit eigen fondsenwerving	63
H. Baten uit acties van derden	63
I. Baten uit verkopen artikelen	64
J. Baten uit beleggingen	64
K. Besteed aan doelstellingen	65
L. Werving baten	67
M. Kosten beheer en administratie	68
N. Toelichting verdeling uitvoeringskosten	70
O. Toelichting uitvoeringskosten	72
P. Bezoldiging directie	73
Q. Begroting 2017	74
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	75

Jaarrekening

Balans per 31 december 2016 (in euro's)

(na winstbestemming)		31 december 2016		31 december 2015	
ACTIVA					
Immateriële vaste activa	A1		6.137		18.158
Materiële vaste activa	A2		34.911		19.696
Vorderingen en overlopende activa	B	2.252.838		1.734.308	
Beleggingen	C	2.054.058		1.945.178	
Liquide middelen	D	447.715		595.136	
			4.754.611		4.274.620
Totaal			4.795.660		4.312.474
PASSIVA					
Reserves		E1			
• continuïteitsreserve			882.691		959.084
• bestemmingsreserves			1.537.421		1.556.689
			2.420.112		2.515.773
Fondsen					
• bestemmingsfondsen	E2		734.730		447.484
Reserves en Fondsen	E		3.154.842		2.963.257
Kortlopende schulden	F		1.640.818		1.349.217
Totaal			4.795.660		4.312.474

Staat van baten en lasten over 2016

		Werkelijk 2016		Begroot 2016		Werkelijk 2015	
BATEN:							
Baten uit eigen fondsenwerving	G	3.316.748		4.001.256		3.199.684	
Baten uit acties van derden	H	1.577.591		1.330.000		1.246.577	
Baten uit verkopen artikelen	I	-		-		-	
Baten uit beleggingen	J	48.101		150.000		255.579	
Som der baten			4.942.440		5.481.256		4.701.840
LASTEN:							
Besteed aan doelstellingen	K						
Beïnvloeding / Belangenbehartiging	K1	943.616		936.196		964.272	
Voorlichting	K2	927.038		1.074.601		860.880	
Innovatie van de hulpverlening	K3	490.086		505.047		486.298	
Deskundigheidsbevordering	K4	100.000		110.000		200.000	
Directe hulp aan slachtoffers	K5	559.124		668.812		725.925	
Lotgenotencontact	K6	110.926		318.209		183.395	
Centrum Seksueel Geweld	K7	254.944		217.626		368.388	
Pieter van Vollenhovenfonds	K8	280.621		314.436		326.560	
ABN AMRO Waarborgfonds	K9	46.019		5.249		26.030	
Fonds Mercedes Benz	K10	3.770		-		6.267	
			3.716.144		4.150.176		4.148.016
Werving baten							
Kosten eigen fondsenwerving	L	840.007		935.489		761.481	
Kosten acties derden	H	45.000		100.000		5.000	
Kosten van beleggingen	J	12.268		10.000		15.324	
			897.275		1.045.489		781.805
Beheer en administratie							
Kosten beheer/administratie	M		137.437		127.485		96.052
Bijzondere baten en lasten			-		-		-
Som der lasten			4.750.855		5.323.150		5.025.873
Resultaat			191.585		158.106		-324.033
Resultaatbestemming							
Toevoeging/onttrekking aan:							
• continuïteitsreserve		-76.393		226.894		7.148	
• bestemmingsreserves		-19.268		-		-21.261	
• bestemmingsfondsen		287.246		-68.788		-309.920	
			191.585		158.106		-324.033

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2016

Algemeen governance

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor fondsen bijeengebracht werden. De richtlijn 650 maakt deel uit van de eisen die het CBF stelt aan fondsen die CBF-erkend zijn. Het Fonds Slachtofferhulp heeft sinds 1999 het CBF-keurmerk. In 2015 werd het Fonds opnieuw gekeurd, en werd het keurmerk verlengd tot 2019. In 2016 is het keurmerk overgegaan in een erkenningsregeling; het Fonds is daarin automatisch meegegaan.

Verslaggevingperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, schulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij opname verwerkt voor reële waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Materiële en immateriële vaste activa

De materiële en immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met een jaarlijkse lineaire afschrijving op basis van de verwachte economische levensduur. Het afschrijvingspercentage verbouwingskosten is 20%, voor inventaris en hardware 25%. Op de immateriële vaste activa (software) wordt jaarlijks 33% afgeschreven.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde, eventueel onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Beleggingen

De beleggingen bestaan uit obligaties en aandelen, deze zijn opgenomen voor de reële waarde ultimo 2016. In 2015 werden de obligaties opgenomen voor de kostprijs, tenzij de reële waarde onder de kostprijs lag. In het verslagjaar werd, in overleg met de accountant, besloten tot een wijziging van deze grondslag, in overeenstemming met de richtlijn RJ650

Personeelsbeloningen/pensioenen

Verplichtingen in verband met bijdragen aan pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen, worden als last in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarover de bijdragen zijn verschuldigd.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

De kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in het economisch verkeer. Het gaat daarbij om diensten en producten die het Fonds zou hebben moeten inkopen indien zij deze niet in natura zou hebben ontvangen. Algemene charitatieve kortingen worden niet gezien als giften in natura. Het verwerken van de giften in natura heeft geen effect op het resultaat en het vermogen, maar een volume-effect op zowel de baten als de lasten. De baten worden verantwoord onder de baten uit eigen fondsenwerving, de lasten worden verantwoord onder de kostenposten waarop zij betrekking hebben.

De inkomsten uit nalatenschappen worden verantwoord nadat van de notaris een opgave is ontvangen van meest waarschijnlijke inkomsten en bijkomende kosten van een dergelijke nalatenschap.

Toelichting op de balans per 31 december 2016

(alle bedragen luiden in euro's)

A1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Software	Totaal 2016	Totaal 2015
Stand per 1 januari			
Aanschafwaarde	59.944	59.944	32.590
Cumulatieve afschrijvingen	-41.785	-41.785	-32.590
Boekwaarde per 1 januari	18.158	18.158	0

Mutaties in de boekwaarde			
Investerings	0	0	27.354
Afschrijvingen	-12.022	-12.022	-9.196
Saldo mutaties in de boekwaarde	-12.022	-12.022	18.158

Stand per 31 december			
Aanschafwaarde	59.944	59.944	59.944
Cumulatieve afschrijvingen	-53.807	-53.807	-41.785
Boekwaarde per 31 december	6.136	6.136	18.158

Alle immateriële vaste activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering.

A2. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Bedrijfsmiddelen	Verbouwing	Totaal 2016	Totaal 2015
Stand per 1 januari				
Aanschafwaarde	234.968	10.357	245.325	244.171
Cumulatieve afschrijvingen	-218.618	-7.010	-225.629	-203.120
Boekwaarde 1 januari	16.350	3.347	19.696	41.051

Mutaties in de boekwaarde				
Investerings	24.253	9.159	33.411	1.154
Afschrijvingen	-15.836	-2.361	-18.197	-22.509
Saldo mutaties in de boekwaarde	8.418	6.798	15.214	-21.355

Stand per 31 december				
Aanschafwaarde	259.221	19.516	278.736	245.325
Cumulatieve afschrijvingen	-234.454	-9.371	-243.825	-225.628
Boekwaarde per 31 december	24.767	10.145	34.911	19.697

Alle materiële vaste activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering.

B. Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen zijn kortlopend. De specificatie is als volgt:

	31 dec. 2016	31 dec. 2015
Debiteuren	171.956	170.325
Overige vorderingen en overlopende activa	2.080.882	1.563.983
	2.252.838	1.734.308
Debiteuren		
Vorderingen	171.956	170.325
Af: Voorziening voor oninbaarheid	-	-
	171.956	170.325

Overige vorderingen en overlopende activa:

	31 dec. 2016	31 dec. 2015
Vrienden Loterij	1.351.444	1.018.691
Vooruitbetaalde kosten mailing	159.779	32.337
Vooruitbetaald direct dialogue	225.873	111.607
Vooruitbetaald kosten projecten	0	0
Vooruitbetaalde subsidies	0	30.000
Nog te ontvangen particuliere giften	142.026	136.118
Nog te ontvangen bedrijfsgiften	-	-
Nog te ontvangen subsidies	0	102.500
Te ontvangen rente	3.649	4.361
Te ontvangen nalatenschappen	20.242	26.575
Vordering omzetbelasting	34.781	28.880
Andere vorderingen	143.088	72.914
	2.080.882	1.563.983

C. Beleggingen

Het Fonds Slachtofferhulp kent een continuïteitsreserve alsmede een aantal bestemde reserves en fondsen. Deze reserveringen zijn belegd in obligaties en zakelijke waarden op basis van een door het bestuur vastgesteld beleggingsstatuut, dat is samengesteld conform de richtlijnen van de branche. De portefeuille is overwegend gericht op vermogensgroei met een langere horizon. Uitgangspunt is in ieder geval de instandhouding van ingelegd vermogen. De Raad van Toezicht heeft in diverse discussies besloten een conservatieve koers te blijven varen. De discussie daarover zal in 2017 worden vervat in een aangepast beleggingsstatuut. Het vigerende statuut is te vinden op de site van het Fonds.

Het Fonds Slachtofferhulp heeft een ideële missie. Daarbij past ook een bredere maatschappelijke verantwoordelijkheid voor samenleving en leefomgeving, die tot uitdrukking moet komen in al het handelen van de organisatie. Vanuit dit streven is ook de beleggingsportefeuille met verantwoordelijkheid voor mens en leefomgeving ingericht. Uitgangspunt is om ook via de belegde portefeuille bij te dragen aan duurzame investeringen in mens en milieu.

Het beheer van de portefeuille is onder gebracht bij vermogensbeheerder Triodos MeesPierson (TMP) gespecialiseerd in duurzame beleggingsportefeuilles. TMP beheert de portefeuille in lijn met de uitgangspunten van het beleggingsstatuut en brengt eens per drie maanden verslag uit van de resultaten, bijzonderheden in de portefeuille worden ook buiten deze termijn gedeeld. Het beheerscontract met TMP werd in 2016 geëvalueerd. Besloten werd om het beheerscontract te verlengen voor een periode van 2 jaar.

De belegde portefeuille is per 31 december 2016 als volgt:

	2016	2016	2015	2015
Aandelen	1.340.302	65%	1.193.416	61,4%
Obligaties	433.055	21%	452.326	23,2%
Overige beleggingen	280.701	14%	299.435	15,4%
	2.054.058	100,0%	1.945.177	100,0%

	Obligaties	Aandelen	Overige beleggingen	2016	2015
Stand 1 januari 2016	452.326	1.193.416	299.435	1.945.177	2.130.045
Bij: Aankopen tegen in-koop prijs	74.976	381.342	-	456.318	1.030.675
Af: Verkopen tegen ver-koop prijs	-105.950	-250.302	-3.351	-359.603	-1.431.463
Bij: (On)gerealiseerd resultaat	11.703	15.846	-15.383	12.166	215.921
Stand 31 december 2016	433.055	1.340.302	280.701	2.054.058	1.945.178

De obligaties zijn met ingang van 2016 opgenomen voor de reële waarde ultimo 2016. In 2015 werden de obligaties opgenomen voor de kostprijs, tenzij de reële waarde onder de kostprijs lag. In dat geval werd de lagere reële waarde opgenomen. In het verslagjaar werd in overleg met de accountant besloten tot een wijziging op dit punt, in overeenstemming met de RJ650 voor goede doelen. De aandelen en alternatieven zijn opgenomen voor de reële waarde ultimo 2016. De reële waarde van de obligaties bedroeg ultimo 2015 € 453.261.

Het rendement op de beleggingsportefeuille over de afgelopen jaren bedraagt:

2016	2015	2014	2013	2012
2,2%	8,3%	9,3%	11,1%	11,8%

Het rendement voor 2016 bestaat uit de volgende componenten:

	Dividend/ coupons/interest	Gerealiseerd koersresultaat	Ongerealiseerd koersresultaat	Totaal 2016	Totaal 2015
Aandelen	19.200	63.907	-48.061	35.046	193.381
Obligaties	7.384	3.447	8.256	19.087	23.236
Overige beleggingen	9.189	351	-15.732	-6.194	32.415
	35.773	67.705	-55.537	47.939	249.032

De rendementsontwikkeling ten opzichte van de benchmark toont het volgende beeld:

	Rendement 2016	Benchmark 2016	Rendement 2015	Benchmark 2015
Aandelen	2,52%	8,11%	11,84%	7,69%
Obligaties	3,62%	1,94%	-0,17%	1,39%
Alternatieve beleggingen	-2,25%	5,14%	10,83%	7,06%

D. Liquide middelen

	31-12-16	31-12-15
Kas	7	8
ING Bank RC rekeningen	32.427	122.561
ABN AMRO Garantierekening	7.066	27.919
ABN AMRO RC	87.526	46.818
ABN AMRO NVVF	4.621	-
ABN AMRO Beleggingsrekening	316.067	397.830
	447.714	595.136

De ABN AMRO Garantierekening staat niet ter vrije beschikking.

E. Reserves en Fondsen

Het verloop van de reserves en de fondsen is als volgt weer te geven:

	Reserves		Fondsen	Totaal vermogen
	Continuïteits-reserve	Bestemmings-reserves	Bestemmings-fondsen	
Stand per 1 januari 2015	951.936	1.577.950	757.404	3.287.290
Resultaatverdeling 2015	7.148	-21.261	-309.920	-324.033
Stand per 31 december 2015	959.084	1.556.689	447.484	2.963.257
Stand per 1 januari 2016	959.084	1.556.689	447.484	2.963.257
Resultaatverdeling 2016	-76.393	-19.268	287.246	191.585
Stand per 31 december 2016	882.691	1.537.421	734.730	3.154.842

E1. Reserves

Het beleid van het Fonds Slachtofferhulp is erop gericht om reserves te besteden in overeenstemming met de bestemming die daaraan is gegeven bij het ontstaan van de baten. Met het oog op een correcte verantwoording van de vastgelegde reserves, wordt bij de ontvangst van de giften zoveel mogelijk rekening gehouden met de specifieke bestemming die de gever daaraan wilde verbinden.

De bestemmingsreserves worden gevormd uit dotaties die het Fonds uit het resultaat toevoegt aan de geformuleerde bestemmingsreserves, in lijn met de daaraan gekoppelde streefbedragen.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om een onverwachte terugval van inkomsten te kunnen opvangen. De omvang van deze buffer dient volgens uitgangspunten Reserves en Beleggingsbeleid (bijlage 13 Reglement CBF-Keur) tussen de één en anderhalf maal de jaaruitgaven voor de

exploitatie- en personeelskosten te bedragen. Voor de bepaling van de noodzakelijke hoogte van de continuïteitsreserve, is gebruik gemaakt van de Richtlijn financieel Beheer en reserves. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen wervingskosten, bestedingen en uitvoeringskosten. Op basis van de richtlijn heeft de reserve een gewenste omvang van circa 2 miljoen euro. Om deze noodzakelijke buffer te creëren zal de continuïteitsreserve de komende jaren moeten worden versterkt. In 2016 moest na toedeling van kosten en baten aan de diverse bestemmingsfondsen, aan de continuïteitsreserve worden onttrokken. In het verslagjaar werd besloten om de bestemmingsreserve activa bedrijfsvoering als apart onderdeel af te bouwen, en voortaan te vatten onder de continuïteitsreserve.

Het verloop van de continuïteitsreserve is als volgt:

	2016	2015
Stand per 1 januari	959.084	951.936
Bij: Saldo bestemmingsreserve activa bedrijfsvoering	19.286	7.148
Af: Resultaatbestemming	-95.661	-
Stand per 31 december	882.691	959.084

Bestemmingsreserves

	Streefbedrag	31 dec. 2016	31 dec. 2015
Bestemmingsreserve activa bedrijfsvoering	-	-	19.268
Bestemmingsreserve directe hulpverlening	850.000	850.000	850.000
Bestemmingsreserve onderzoek en innovatie	1.000.000	687.421	687.421
	1.850.000	1.537.421	1.556.689

Bestemmingsreserve activa bedrijfsvoering

De reserve fonds activa bedrijfsvoering is een reserve die werd aangehouden ter grootte van de toekomstige afschrijvingslasten van reeds aangekochte materiële vaste activa. In het verslagjaar werd besloten deze reserve niet langer separaat aan te houden. Deze voorziening is verdiscon-teerd in de continuïteitsreserve. Per ultimo 2016 is de reserve afgebouwd.

Het verloop van de reserve fonds activa bedrijfsvoering is derhalve als volgt:

	2016	2015
Stand per 1 januari	19.268	40.529
Af: Resultaatbestemming	-19.268	-21.783
Stand per 31 december	0	19.268

Bestemmingsreserve directe hulpverlening

Ondersteuning van directe hulpverlening aan slachtoffers is een kernactiviteit voor het Fonds Slachtofferhulp. De bestemmingsreserve voor directe hulpverlening is bedoeld om in tijden van nood bijdragen aan de organisaties in stand te kunnen houden die direct hulp aan slachtoffers verlenen en op een bijdrage van het Fonds rekenen. Onder deze reserve vallen uitgaven aan vrijwillige hulpverlening, verkeershulpverlening en projecten en organisaties die lotgenoten-opvang organiseren. In principe wordt tweemaal het totale bedrag aan subsidies vanuit het Fonds aan deze organisaties aangehouden zodat de directe hulpverlening aan slachtoffers niet in gevaar komt bij tegenvallende resultaten.

In 2016 betaalde het Fonds voor het laatst een structurele lumpsum bijdrage aan Slachtofferhulp Nederland ten behoeve van de directe hulpverlening. Vanaf 2017 zal deze bijdrage volledig

zijn overgenomen door het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Het streefbedrag van de reserve directe hulpverlening kon daarom vanaf 2014 worden verlaagd, en bedraagt thans € 850.000.

Het verloop van deze bestemmingsreserve is als volgt:

	2016	2015
Stand per 1 januari	850.000	850.000
Bij: Resultaatbestemming	-	-
Stand per 31 december	850.000	850.000

Bestemmingsreserve onderzoek en innovatie

Het Fonds Slachtofferhulp is een innovatiefonds dat bij uitstek wil investeren in de vernieuwing van hulpverlening en verbetering van rechtspositie van slachtoffers. Om deze investeringen te kunnen doen, moet de bestemmingsreserve voor onderzoek en innovatie worden opgebouwd, willen we het vaak meerjarige karakter van onderzoeks- en innovatieprojecten kunnen garanderen. Van belang is een solide buffer aan te leggen, zodat wetenschappers en onderzoekers belangrijke projecten kunnen uitvoeren ook als deze meerdere jaren beslaan, indien daartoe een voor het Fonds Slachtofferhulp interessant project wordt ingediend dat past binnen de beleidsdoelstellingen.

Het streefbedrag van deze reserve is in lijn met de prioriteiten van het Fonds voor de komende jaren vastgesteld op € 1.000.000.

Het verloop van de bestemmingsreserve onderzoek en innovatie is als volgt:

	2016	2015
Stand per 1 januari	687.421	687.421
Bij: resultaatsbestemming	-	-
Stand per 31 december	687.421	687.421

E2. Bestemmingsfondsen

Wanneer sponsors en grote gevers een specifieke bestemming willen geven aan hun gift, spreken wij over een bestemmingsfonds. Het gaat daarbij om particuliere donateurs, bedrijfssponsors en andere organisaties die bij hun gift hebben aangegeven deze te willen bestemmen voor een specifieke activiteit of doelstelling. In het verslagjaar werden geen nieuwe bestemmingsfondsen ingericht. De stand is als volgt:

Bestemmingsfondsen

	31 dec. 2016	31 dec. 2015
Mercedes Benz Fonds	158.616	162.386
Pieter van Vollenhoven Fonds	130.752	55.572
ABN Amro Waarborgfondsen	134.892	130.937
Dion Pieper Fonds	10.470	11.770
Bestemmingsfonds CSG	0	86.819
Bestemmingsfonds project medische ongevallen	300.000	
	734.730	447.484

Mercedes Benz Fonds

Het Mercedes Benz Fonds werd in 1997 ingesteld voor de hulp aan (nabestaanden van) verkeersslachtoffers. De gelden die worden ontvangen binnen dit fonds, worden aangewend voor specifieke projecten ten behoeve van verkeersslachtoffers. Bij het opstarten van dit bestemmingsfonds wilde Mercedes Benz bijdragen aan voorzieningen voor lotgenotengroepen van nabestaanden en verkeersslachtoffers, met het oog op de keerzijde van de mobiliteit. Hoezeer ook wordt gewerkt aan verkeersveilige auto's, de menselijke factor kan niet voorkomen dat er slachtoffers vallen, zo was de onderbouwing van deze bestemde gift. Het verloop van het bestemmingsvermogen inzake het Mercedes Benz Fonds is in 2016 als volgt:

	2016	2015
Stand per 1 januari	162.386	133.653
Bij: bestemde gift	-	35.000
Bij: rente over gemiddeld vermogen verslagjaar	-	-
Af: verstrekte uitkeringen/subsidies	-3.770	-6.267
Stand per 31 december	158.616	162.386

Pieter van Vollenhoven Fonds

De doelstelling van het Pieter van Vollenhoven Fonds is een financiële tegemoetkoming te verstrekken aan individuele slachtoffers van misdrijven en het verkeer of aan hun nabestaanden, via de medewerkers van aan het Fonds gelieerde organisaties, waarvoor bestaande Nederlandse (sociale) verzekeringen, schadefondsen of schaderegelingen, op grond van hun voorwaarden en uitkeeringscriteria, aantoonbaar geen soelaas bieden. Op dit fonds, dat uitkeert aan individuele slachtoffers, wordt ieder jaar een groot beroep gedaan. In het verslagjaar werd gelukkig ook opnieuw een aantal giften van organisaties en particulieren ontvangen. Voor de aanvragen voor hulp en advies heeft het Fonds één aparte medewerker in dienst en ondersteunen 2 andere medewerkers de werkzaamheden voor een deel van hun tijd.

Het Fonds keerde in 2016 aan zo'n 960 slachtoffers een bijdrage uit nadat zij door een misdrijf of verkeersongeluk in ernstige financiële problemen waren gekomen. Deze bijdrage was in cash en/of in natura. Hiervoor heeft het Fonds overeenkomsten met tal van bedrijven die met producten of diensten de slachtoffers terzijde staan.

In 2015 werd besloten een Vriendenclub voor het Pieter van Vollenhovenfonds op te richten, waarin particuliere gevers bereid zijn om een bijdrage te doen. De Vrienden voor Nood brachten in 2016 een bedrag van €7.900 op.

Het noodhulpfonds mocht ook van een aantal andere belangrijke sponsors en fondsen een bijdrage ontvangen:

Overzicht bestemde giften 2016:	
Opbrengst Gala	135.377
Donateursacties voor noodhulp	33.963
St Pieter Bastiaan fonds	25.000
Dr J.C. Vaillantfonds	25.000
Hermann en Liska Abrahamsfonds	12.500
Stichting Bastmeijer	10.000
Stichting Johanna Donk-Grote	10.000
Elise Mathilde Fonds	5.000
Stichting Virtutis Opus	2.000
Vriendenfonds VriendenLoterij	2.000
Particuliere gift	7.500
Vrienden voor Nood	7.900
St. Agathos	1.250
	277.490

Het verloop van het bestemmingsvermogen inzake het Pieter van Vollenhoven Fonds is daarmee in 2016 als volgt:

	2016	2015
Stand per 1 januari	55.572	225.832
Bij: bestemde giften (zie bovenstaand overzicht)	277.490	119.000
Bij: rente over gemiddeld vermogen verslagjaar	-	-
Af: verstrekte uitkeringen	-140.878	-240.133
Af: directe arbeidskosten PvV-Fonds	-61.432	-49.127
Stand per 31 december	130.752	55.572

ABN Amro Waarborgfonds

Met het ABN Amro Waarborgfonds wil de ABN Amro Bank ondersteuning bieden bij de financiële problemen waarmee slachtoffers en nabestaanden van ernstige delicten te maken kunnen krijgen nadat hen een schokkende gebeurtenis is overkomen. Medewerkers van de bank treden, na training, op als financiële coach voor slachtoffers en nabestaanden en werken daarin samen met de hulpverleners van Slachtofferhulp Nederland. De activiteiten van ABN Amro zijn daarmee een enorme toevoeging aan het werk van het Pieter van Vollenhoven Noodhulpfonds. Waar nodig worden vanuit het fonds ook uitkeringen gedaan of renteloze leningen verstrekt in het kader van noodhulp. In het verslagjaar kwamen de coaches 38 maal in actie. In het verslagjaar werd 1 nieuwe lening verstrekt, en een aantal bijzondere uitkeringen gedaan. Van de eerder verstrekte leningen is inmiddels een deel terugbetaald.

Het verloop van het bestemmingsvermogen van het ABN Amro Waarborgfonds is als volgt:

	2016	2015
Stand per 1 januari	130.937	110.408
Bij: dotatie Fonds Slachtofferhulp	35.000	35.000
Bij: terugbetaalde leningen	800	4.600
Af: verstrekte leningen	-20.835	-9.353
Af: directe arbeidskosten ABN Amro-fonds	-11.010	-9.718
Stand per 31 december	134.892	130.937

Dion Pieper Fonds

Het Dion Pieper Fonds werd opgericht ter nagedachtenis aan Dion Pieper, die in 2007 op 19-jarige leeftijd verongelukte bij een motorongeval. Van zijn spaargeld richtte zijn familie een fonds in, waarmee slachtoffers en nabestaanden kunnen worden geholpen die door een verkeersongeval in ernstige problemen zijn gekomen. Uit het Dion Pieper Fonds werden in het verslagjaar twee uitkeringen gedaan.

	2016	2015
Stand per 1 januari	11.770	17.520
Bij: dotatie	-	
Bij: rente over gemiddeld vermogen verslagjaar	-	
Af: verstrekte uitkeringen/subsidies	-1.300	-5.750
Stand per 31 december	10.470	11.770

Bestemmingsfonds Centrum Seksueel Geweld

In maart 2014 ontving het Fonds van de VriendenLoterij een projectbijdrage, bedoeld voor de uitrol van 10 centra voor seksueel geweld in heel Nederland. Gaandeweg bleek dat nog meer centra nodig waren. Per ultimo 2016 waren 14 centra open en zullen in 2017 nog 2 de deuren openen. Hiermee is een landelijk dekkend netwerk van 16 CSG's ontstaan.

In het verslagjaar werd door het Fonds voor het eerst een landelijke campagne gehouden om het hulpaanbod van de CSG's bekend te maken in het land. De campagne leidde tot een stijging van het aantal hulpverzoeken met 400%. Het project CSG en de daarbij behorende landelijke activiteiten zullen ook in 2017 nog door het Fonds worden gefinancierd. In het verslagjaar, en ook in 2017 gaat veel personele aandacht uit naar de bestending van het CSG. Het ging en gaat daarbij om de communicatiecampagnes, de landelijke hulplijn, lobbyactiviteiten in het kader van structurele financiering, de startsubsidies voor de lokale centra en de landelijke coördinatie, alsmede investeringen in de database. In het verslagjaar werden geen nieuwe geoormerkte bijdragen voor het CSG ontvangen. Daarmee is deze bestemmingsreserve per ultimo 2016 uitgeput.

	2016	2015
Stand per 1 januari	86.819	270.130
Bij: gift VriendenLoterij	-	-
Bij: bestemde giften	-	110.000
Af: subsidies en kosten	-86.819	267.730
Af: directe personeelskosten	-	-25.581
Stand per 31 december	0	86.819

Bestemmingsfonds Projectprogramma Medische Ongevallen

Uit de opbrengst van de loterijgelden over 2016 ontving het Fonds een extra projectbijdrage van €300.000 voor haar programma Medische Ongevallen. In de komende jaren zal dit programma een van de speerpunten van het Fonds zijn.

	2016	2015
Stand per 1 januari	0	0
Bij: gift VriendenLoterij	300.000	-
Stand per 31 december	300.000	0

F. Kortlopende schulden

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar verantwoord.

	2016	2015
Crediteuren	1.020.834	1.154.734
Overige schulden en overlopende passiva	619.984	194.483
	1.640.818	1.349.217

Overige schulden en overlopende passiva:

	2016	2015
Nog te betalen bedragen	560.381	140.538
Te betalen loonheffing	25.223	23.627
Reserve vakantiegeld / vakantiedagen	29.908	25.230
Overige nog te betalen bedragen	4.472	5.088
Totaal	619.984	194.483

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Huur

Voor het Fondsbureau is een nieuwe huurovereenkomst aangegaan voor de duur van 5 jaar. De huurverplichting loopt tot 31 december 2020 en bedraagt €22.965 ex BTW per kwartaal (2016: €22.965), inclusief archiefopslag en de huur van 7 parkeerplaatsen.

Er is een leaseverplichting voor één auto aangegaan met een looptijd tot april 2020. De verplichting voor 2017 bedraagt €667 (ex BTW) per maand (2016: 741/664).

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De Commissie Beleid en Bestedingen kan subsidies toekennen voor meerdere jaren. Het betreft hier voorwaardelijke toezeggingen die afhankelijk zijn van de realisatie en voortgang van de projecten waarvoor die meerjarige bijdrage werd toegezegd. De ontvangende organisatie is verplicht om voortgangsrapportages en tussentijdse evaluaties in te dienen. De toetsing hiervan vormt de basis voor voortzetting van de projectfinanciering. Op basis van de toekenningen van de commissie heeft het Fonds Slachtofferhulp zich voor de periode 2017 – 2019 onder bovenstaande voorwaarden gecommitteerd voor een totaalbedrag van € 870.637 voor onder andere de volgende eenmalige en meerjarige projecten:

- Slachtofferhulp Nederland: onderzoek kwaliteitsverbetering hulpverlening (2013–2018)
- Slachtofferhulp Nederland: Academie 2017
- Rijksuniversiteit Groningen: Onderzoek naar opvang van achterblijvers na vermissing (2016–2017)
- Tilburg University: Onderzoek hulpverlening MH17 (2015–2017)
- RUG: Interventie nabestaanden MH17 (2015–2017)
- Nivel/Vrije Universiteit Amsterdam: Project Open (medische fouten) (2016 – 2018)
- Comensa: Mensenhandelmonitor (2017)

Toelichting op de staat van baten en lasten

G. Baten uit eigen fondsenwerving

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Mailingacties	1.919.836	2.041.256	1.940.630
Spontane giften en schenkingen	3.350	20.000	27.128
Nalatenschappen	43.690	10.000	27.137
Inkomsten corporate werving	1.177.714	1.630.000	1.012.289
Inkomsten bestemmingsfondsen	155.136	300.000	192.500
Overige baten	17.022	-	-
	3.316.748	4.001.256	3.199.684

Bijzonderheden ten aanzien van de baten uit eigen fondsenwerving:

De totale inkomsten uit fondsenwerving stegen in het verslagjaar iets ten opzichte van de realisatie 2015, maar liepen fors achter bij de begroting voor 2016. Met name de baten uit corporate sponsoring en programmawerving waren lager dan begroot. Een gepland publieksevenement werd i.v.m. haalbaarheid uitgesteld, nieuwe wervingsplannen en -activiteiten zijn ingezet, maar vergen tijd om succesvol te worden. In december werd een zeer succesvol Wintergala georganiseerd, waar het bedrijfsleven een tafel kocht, de gasten meededen aan de loterij en geboden werd op prijzen in de veiling.

De inkomsten uit naturabijdragen voor met name de CSG-campagne en de noodhulp, groeiden ten opzichte van 2015. De inkomsten uit particuliere werving van donateurs bleven iets onder begroting doordat een aantal activiteiten werd doorgeschoven naar 2017. De diverse campagnes leverden een goede respons en een hogere gemiddelde gift dan gepland. De inkomsten uit bestemmingsfondsen eindigden lager dan begroot, omdat één van de subsidies waarbij het Fonds als mediator betrokken werd (zowel subsidiegever als subsidienemer) op een andere wijze tot stand kwam. De overige giften uit vermogensfondsen en instituties kwamen uit op begroting.

H. Baten uit acties van derden

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Bruto inkomsten VriendenLoterij	1.577.591	1.330.000	1.246.577
Kosten eigen werving geoormerkte loten	-45.000		-5.000
Netto inkomsten VriendenLoterij	1.532.591	1.330.000	1.241.577

Het Fonds is al vele jaren A-beneficiant van de VriendenLoterij en ontving van de Loterij in 2016 opnieuw een vaste bijdrage van € 950.000 (2015: € 950.000). Daarnaast werd een bedrag aan geoormerkte giften gerealiseerd van € 327.591 (2015: € 296.577). Ook in 2016 investeerde het Fonds in werving van de geoormerkte giften via diverse acties met de Loterij, die zeer veel nieuwe spelers voor het Fonds opleverde; een van de geplande acties werd uitgesteld, en zal aanvang 2017 zijn beloop hebben.

Bij het Goed Geld Gala ontving het Fonds uit de speciale projectenpot een extra projectbijdrage van € 300.000 voor haar projectprogramma Medische Ongevallen. Voor dit meerjarenproject is een bestemmingsfonds gecreëerd dat wordt verantwoord onder onderdeel E2 van deze jaarrekening.

I. Baten uit verkopen artikelen

De verkopen artikelen betreffen onder andere een serie boeken, alsmede de verkoop van kunstfoto's, en andere merchandise rondom de natuurfotografie. In het verslagjaar werden geen artikelen verkocht. Omdat deze activiteit van jaar tot jaar kan verschillen, blijft het hoofdstuk I. nog bestaan.

Brutowinst verkoop artikelen

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Nettowinst artikelen	-	-	-
Kostprijs verkopen	-	-	-
Baten uit verkoop artikelen	-	-	-

J. Baten uit beleggingen

Het beleggingsresultaat is onder te verdelen in rente op obligaties, koerswinst op verkochte obligaties en overige rente. De verdeling is als volgt:

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Dividenden	30.201	-	39.012
Rente obligaties	2.857	-	9.950
Gerealiseerde koersresultaten	67.705	-	314.631
Ongerealiseerde koersresultaten	-55.537	-	-114.561
Overige rente	2.875		6.547
Bruto beleggingsresultaat	48.101	150.000	255.579
Kosten beleggingen	-12.268		-15.324
Netto beleggingsresultaat	35.833	150.000	240.255

Een toelichting op het beleggingsbeleid is vermeld onder het onderdeel C van deze jaarrekening.

K. Besteed aan doelstellingen

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
K1 Beïnvloeding / Belangenbehartiging:			
Acties	747.311	720.000	754.264
Projecten	87.511	150.000	167.966
Campagnes	-	-	-
Uitvoeringskosten	108.794	66.196	42.042
	943.616	936.196	964.272

K2 Voorlichting:			
Div. Projecten	-	-	-
Bestemmingsfondsen/Media inkoop	26.136	30.000	39.598
Externe communicatie	724.450	726.065	612.527
Uitvoeringskosten	176.452	318.536	208.755
	927.038	1.074.601	860.880

K3 Innovatie van de hulpverlening:			
Div. Projecten	394.473	425.000	408.457
Uitvoeringskosten	95.613	80.047	77.841
	490.086	505.047	486.298

K4 Deskundigheidsbevordering			
Div. Projecten	100.000	110.000	200.000
	100.000	110.000	200.000

K5 Directe hulp aan slachtoffers			
Div. Projecten	393.366	265.000	328.694
Bestemmingsfondsen	8.625	250.000	246.961
Uitvoeringskosten	157.133	153.812	150.270
	559.124	668.812	725.925

K6 Lotgenotencontact			
Div. projecten	84.500	290.000	155.818
Uitvoeringskosten	26.426	28.209	27.577
	110.926	318.209	183.395

K7 Centrum seksueel geweld			
Div. Projecten	179.660	175.000	293.189
Uitvoeringskosten	75.284	42.626	75.199
	254.944	217.626	368.388

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
K8 Pieter van Vollenhovenfonds			
Div. Projecten	203.200	250.000	290.338
Uitvoeringskosten	77.421	64.436	36.222
	280.621	314.436	326.560
K9 ABN AMRO Waarborgfonds			
Div. Projecten	31.845	-	14.471
Uitvoeringskosten	14.174	5.249	11.559
	46.019	5.249	26.030
K10 FONDS MERCEDES BENZ			
Div. Projecten	3.770	-	6.267
Uitvoeringskosten	-	-	-
	3.770	-	6.267
Totale directe kosten	3.716.144	4.150.176	4.148.016

Bijzonderheden ten aanzien van de besteding aan doelstelling:

2016 was het laatste jaar waarin het Fonds een structurele bijdrage aan Slachtofferhulp Nederland overmaakte ten behoeve van de vrijwilligerskosten. Deze kosten zullen vanaf 2017 zijn overgenomen door het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Daarmee komt een einde aan 25 jaar vaste subsidie vanuit het Fonds en kan worden geconcludeerd dat SHN, nu volledig verantwoordelijkheid van het Ministerie, een zeer professionele organisatie is geworden die dito professionele overheidsfinanciering verdient en gelukkig ook ontvangt.

In 2016 werd opnieuw veel subsidie besteed aan het project CSG. Naast een restant projectsubsidie werd uit eigen middelen subsidie en personele inzet geïnvesteerd. Een toelichting op de bestedingen aan het CSG is opgenomen onder het onderdeel bestemmingsfondsen.

Het Fonds heeft voor 2015-2017 een substantiële bijdrage toegekend aan de Universiteiten van Tilburg en Groningen voor onderzoek naar hulpverlening en therapie onder nabestaanden van de MH17.

Het programma Medische Ongevallen is een van de speerpunten van het Fonds in de komende jaren. In dit kader werd aan het project Open in de Zorg van Nivel en de VU Amsterdam opnieuw een meerjarige subsidie toegekend om concrete best practices te ontwikkelen met een 15-tal ziekenhuizen waarin openheid aan patiënten bij medische ongevallen wordt gepromoot. In de komende jaren zal aan dit programma veel worden besteed, mede doordat de VriendenLoterij aan dit programma een projectbijdrage verstrekke.

Tot slot werd een onderzoeksopdracht verstrekt aan de Universiteit van Tilburg ten aanzien van strafrechtelijke aspecten rondom verkeersdelicten. De resultaten daarvan werden bekend in het najaar van 2016; de presentatie heeft in januari 2017 plaatsgevonden.

Bestedingspercentage

Onderstaand is de verhouding van de totale bestedingen aan de doelstelling(en) in relatie met de totale baten procentueel weergegeven voor de jaren:

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Totaal bestedingen	3.716.144	4.150.176	4.148.016
Totaal beschikbaar voor doelstelling	4.942.440	5.481.256	4.701.840
Bestedingspercentage	75,2%	75,7%	88,2%

In het verslagjaar werd, zoals blijkt uit bovenstaande, opnieuw veel besteed aan doelstelling, hoewel verhoudingsgewijs minder dan in 2015. (begroot 2016: 75,3%; werkelijk 2015: 88,2%). Oorzaak hiervoor was de projectbijdrage die het Fonds ontving van de VriendenLoterij voor een project dat pas vanaf 2017 vorm zal krijgen.

L. Werving baten

Kosten eigen fondsenwerving

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
(In-)directe verwervingskosten	668.341	768.340	513.806
Uitvoeringskosten	171.666	167.149	247.675
	840.007	935.489	761.481

Bijzonderheden ten aanzien van de kosten

De kosten voor directe verwerving waren hoger dan in 2015 maar bleven onder begroting voor dit jaar. Belangrijke oorzaken voor de lagere kosten zijn het annuleren van een aantal DM-campagnes vanwege onvoldoende resultaat, alsmede het schrappen van een publieksevent, waardoor aan de andere kant ook begrote inkomsten moesten worden geschrapt. In het verslagjaar werd een deur aan deurcampagne gestart om donateurs te werven, maar vooral ook om aandacht te vragen voor de CSG's. De campagne leidde tot zeer veel vragen en reacties, hetgeen de enorme impact van het onderwerp seksueel geweld aangeeft. Reden waarom werd besloten meer aandacht aan voorlichting dan aan werving te besteden.

De wervingsactiviteiten op bestaande en nieuwe donateurs worden daar waar mogelijk ook gebruikt voor voorlichting. Daarnaast wordt getracht de donateurs actief te betrekken bij de belangenbehartiging. Niet alle activiteiten lenen zich echter voor een combinatie van werving en bovenstaande inhoudelijke doelstellingen. Toerekening van kosten aan werving, voorlichting en belangenbehartiging worden daarom per onderdeel van de werving beoordeeld en onderbouwd en voorgelegd aan de accountant ter beoordeling. In principe hanteert het bestuur de stelregel dat de kosten voor DM-acties, afhankelijk van het doel van de activiteiten, voor 50% worden verdeeld over doelstelling en werving, en de kosten voor corporate werving voor 30% aan doelstelling worden toegerekend. In het verslagjaar betrof het gemiddelde percentage dat werd toegerekend aan doelstelling, verdeeld over voorlichting en belangenbehartiging, te samen 52%.

Kostenpercentage fondsenwerving

Onderstaand is de verhouding van de kosten fondsenwerving in relatie met de totale baten procentueel weergegeven voor de jaren:

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Baten eigen fondsenwerving	3.316.748	4.001.256	3.199.684
Kosten eigen fondsenwerving	840.007	935.489	761.481
Kostenpercentage fondsenwerving	25,3%	23,4%	23,8%

Het Fonds is als CBF keurmerkhouder gebonden aan het maximum percentage van 25% voor de uitgaven aan fondsenwerving, over een gemiddelde van 3 verslagjaren. Het Fondsbestuur hanteert als algemeen beleid van deze regel niet af te wijken.

Het werkelijke percentage bedraagt in 2016 dus 25,3 %. Het voortschrijdend gemiddeld percentage over de afgelopen 3 jaar bedraagt daarmee 24,1% (2015: 23,8%).

M. Kosten beheer en administratie

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Totale lasten	4.750.855	5.323.150	5.025.873
Kosten beheer en administratie	137.437	127.485	96.052
Kostenpercentage beheer en administratie	2,9%	2,4%	1,9%

Het Fonds Slachtofferhulp wil de kosten voor overhead (beheer en administratie) zo laag mogelijk houden. De boekhouding is ondergebracht bij het online administratiebureau YUKI dat zeer kostenefficiënt de boekhouding ondersteunt met een nieuw online systeem. Naast de directe kosten vallen ook de doorbelaste uren van betrokken medewerkers onder de norm voor administratie en beheer. De doorbelasting van uren aan B&A activiteiten vindt plaats op basis van werkelijke inzet per medewerker. Het bestuur hanteert als algemeen beleid een bovengrens van 6% voor de kosten van beheer en organisatie.

In het verslagjaar bedroeg de verhouding van kosten voor administratie en beheer als percentage van de inkomsten 2,9 % (2015: 1,9%).

*Het Fonds Slachtofferhulp
is gesprekspartner en
samenwerkingspartner*

N. Toelichting verdeling uitvoeringskosten (alle bedragen euro's)

In onderstaande tabel worden de uitvoeringskosten uitgesplitst naar de hoofdactiviteiten van het Fonds. Deze indeling wordt vastgesteld op basis van werkelijke inzet per medewerker.

Bestemming	Doelstellingen										Werving baten	Beheer en administratie	Totaal 2016	Begroot 2016	Totaal 2015
LASTEN	Beïnvloeding / Belangen-behartiging	Voorlichting	Innovatie van de hulpverlening	Deskundigheids bevordering	Directe hulp aan slachtoffers	Lotgenoten contact	Centrum Sexueel Geweld	Pieter van Vollenhoven fonds	ABN AMRO Waarborg-fonds	Fonds Mercedes Benz					
Directe (project)kosten															
Diverse projecten	834.822	26.136	394.473	100.000	401.991	84.500	179.660	203.200	31.845	3.770			2.260.397	2.665.000	2.906.024
Kosten acties derden											45.000		45.000	100.000	5.000
Kosten beleggingen											12.268		12.268	10.000	15.324
Totaal directe (project)kosten	834.822	26.136	394.473	100.000	401.991	84.500	179.660	203.200	31.845	3.770	57.268	-	2.317.665	2.775.000	2.926.348
Externe communicatie															
Kosten externe communicatie		724.450									668.341		1.392.791	1.594.650	1.126.332
Totaal externe communicatie	-	724.450	-	-	-	-	-	-	-	-	668.341	-	1.392.791	1.594.650	1.126.332
Uitvoeringskosten															
Personeelskosten	62.606	120.797	65.455	-	66.809	18.091	75.284	77.421	14.174	-	117.521	94.088	712.246	672.500	672.017
Bureau- / afschrijvings-kosten	21.368	25.748	13.952	-	41.788	3.856				-	25.050	20.055	151.817	131.000	130.002
Kantoorkosten	5.793	6.980	3.782	-	11.328	1.045				-	6.791	5.437	41.156	29.000	28.875
Kosten bestuur	1.042	1.256	680	-	2.038	188				-	1.221	978	7.403	7.000	5.667
Overige algemene kosten	17.985	21.671	11.743	-	35.171	3.246				-	21.083	16.879	127.777	114.000	136.630
Totaal uitvoeringskosten	108.794	176.452	95.613	-	157.133	26.426	75.284	77.421	14.174	-	171.666	137.437	1.040.399	953.500	973.191
TOTAAL	943.616	927.038	490.086	100.000	559.124	110.926	254.944	280.621	46.019	3.770	897.275	137.437	4.750.855	5.323.150	5.025.871

O. Toelichting uitvoeringskosten

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Personeelskosten			
Salarissen/ sociale lasten	674.633	572.000	555.506
Pensioenlasten	33.942	38.000	39.395
Overige personeelskosten	3.671	62.500	77.115
	712.246	672.500	672.016
Het gemiddeld aantal werknemers, berekend op ft-basis bedroeg 11,6 [2015: 11].			
Bureau- en afschrijvingskosten			
Huisvestingskosten	92.174	91.000	76.121
Afschrijvingskosten	30.218	21.000	31.704
Overige bureaunkosten	29.425	19.000	22.177
	151.817	131.000	130.002
Kantoorkosten			
Portokosten	6.840	9.000	7.425
Telefoonkosten	11.900	10.000	11.478
Overige kantoorkosten	22.416	10.000	9.973
	41.156	29.000	28.876
Bestuurskosten			
Overige algemene kosten	7.403	7.000	5.667
	7.403	7.000	5.667
Overige algemene kosten			
Kosten administratie	18.493	15.000	29.546
Advies- en accountantskosten	27.056	25.000	19.476
Afschrijving dubieuze debiteuren	-	-	20.900
Bankkosten	37.160	28.000	36.302
Verzekeringen	25.873	21.000	13.183
Abonnementen / contributies	18.986	20.000	16.462
Overige algemene kosten	209	5.000	761
	127.777	114.000	136.630
Totaal	1.040.399	953.500	973.191

P. Bezoldiging directie

Naam	F.L. Sybesma
Functie	Directeur

Dienstverband	
Aard (looptijd)	onbepaald
Uren	34,2
Part-time %	90
Periode	1/1 – 31/12

	2016		2015	
Jaarinkomen				
Bruto salaris	85.306		85.306	
Vakantiegeld	6.825		6.825	
Eindejaarsuitkering	-		-	
Totaal		92.131		92.131
SV lasten (wg deel)		9.813		9.283
Pensioenlasten (wg deel)		8.290		6.608
Totaal		110.234		108.022

De pensioenlast betreft het werkgeversdeel van de aan pensioenverzekeraar verschuldigde premie. Een nadere toelichting op de directiebezoldiging is opgenomen in het bestuursverslag.

Q. Begroting 2017

	Begroot 2017		Realisatie 2016	
BATEN:				
Baten uit eigen fondsenwerving	3.923.000		3.316.748	
Baten uit acties van derden	1.325.000		1.577.591	
Baten uit verkopen artikelen	-		-	
Baten uit beleggingen	80.000		48.101	
Som der baten		5.328.000		4.942.440
LASTEN:				
Besteed aan doelstellingen				
Beïnvloeding / Belangenbehartiging	1.109.422		943.616	
Voorlichting	1.023.986		927.038	
Innovatie van de hulpverlening	501.432		490.086	
Deskundigheidsbevordering	330.000		100.000	
Directe hulp aan slachtoffers	205.936		559.124	
Lotgenotencontact	132.680		110.926	
Centrum Sexueel Geweld	281.823		254.944	
Pieter van Vollenhovenfonds	412.482		280.621	
ABN AMRO Waarborgfonds	23.154		46.019	
Fonds Mercedes Benz	7.711		3.770	
		4.028.626		3.716.144
Werving baten				
Kosten eigen fondsenwerving	963.640		840.007	
Kosten acties derden	170.000		45.000	
Kosten van beleggingen	10.000		12.268	
		1.143.640		897.275
Beheer en administratie				
Kostenbeheer/administratie		149.234		137.437
Som der lasten		5.321.500		4.750.855
Resultaat		6.500		191.585
Resultaatbestemming				
Toevoeging/onttrekking aan:				
• continuïteitsreserve	-		-76.393	
• bestemmingsreserves	-		-19.268	
• bestemmingsfondsen	6.500		287.246	
		6.500		191.585

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht en de directie van Fonds Slachtofferhulp

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Fonds Slachtofferhulp te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Fonds Slachtofferhulp op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving Fondsenwervende instellingen (RJ 650).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de winst-en-verliesrekening over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Fonds Slachtofferhulp zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag (zijnde hoofdstuk 1 tot en met 6 uit het jaarverslag);

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 650 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ 650 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ 650.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rijswijk, 9 juni 2017

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

(w.g.) Drs. T.H. de Rek RA